

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาปัญหาการปรับตัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการปรับตัวและเปรียบเทียบปัญหาการปรับตัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างเพศชายและหญิง ระหว่างนักเรียนที่มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับสูง ปานกลาง และต่ำ ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา แบบสหศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 650 คน แยกเป็นนักเรียนชาย จำนวน 338 คน และนักเรียนหญิง จำนวน 312 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามปัญหาการปรับตัวของมูนีย์ แบบเจ (Mooney problem checklist Junior High School Form:J) ซึ่งประกอบด้วย ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม และข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการปรับตัว แบบสอบถามได้ผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) จากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 7 ท่าน และนำไปใช้กับกลุ่มประชากรเดียวกันที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 60 คน จากนั้นนำมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) ซึ่งได้แบบสอบถามทั้งหมดจำนวน 204 ข้อ และนำมาวิเคราะห์หาความเที่ยงหรือความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Coefficient Alpha Cronbach Method) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามปัญหาการปรับตัวเท่ากับ .97 จากนั้นได้นำแบบสอบถามไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา โดยผู้วิจัยเดินทางไปติดต่อกับทางโรงเรียน เพื่อเก็บข้อมูลด้วยตนเองทั้ง 31 แห่ง ได้แบบสอบถามกลับคืนมาเป็นฉบับที่สมบูรณ์ทั้งหมด 650 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 จากนั้นจึงนำมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องจักรสมองกล (Computer) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เอส พี เอส เอส/ พีซี (SPSS/PC - The Statistical Package for the Social Science/ Personal Computer) เพื่อคำนวณหาค่าต่างๆ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เปรียบเทียบปัญหาการปรับตัวระหว่างเพศชายและเพศหญิง โดยการทดสอบค่า "ที" (t-test) และเปรียบเทียบปัญหาการปรับตัวระหว่างนักเรียนที่มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับสูง ปานกลาง และต่ำ โดยการทดสอบค่า "เอฟ" (F-test) ที่ระดับความมีนัยสำคัญที่ .05 และการทดสอบเป็นรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe) เมื่อค่า "เอฟ" (F-test) มีนัยสำคัญทางสถิติ

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ทั้งหมดมีจำนวน 650 คน แยกเป็นนักเรียนชาย จำนวน 338 คน คิดเป็นร้อยละ 52.0 และนักเรียนหญิง จำนวน 312 คน คิดเป็นร้อยละ 48.0 นักเรียนส่วนใหญ่มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีจำนวน 341 คน คิดเป็นร้อยละ 52.5 รองลงมาเป็นนักเรียนที่มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับสูง จำนวน 168 คน คิดเป็นร้อยละ 25.8 ส่วนนักเรียนที่มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับต่ำ มีจำนวน 141 คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 21.7

2. ปัญหาการปรับตัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ปัญหาการปรับตัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา แบบสหศึกษา กรุงเทพมหานคร โดยรวมมีนักเรียนที่มีปัญหาการปรับตัว จำนวน 508 คน คิดเป็นร้อยละ 78.2 ซึ่งส่วนใหญ่มีปัญหาการปรับตัวอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาแยกรายด้านแล้ว จะเห็นว่านักเรียนประสบปัญหาจำนวนมากที่สุดในด้านโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 86.4 รองลงมามีปัญหาด้านการเงิน การงาน และอนาคต ด้านความกังวลเกี่ยวกับตนเอง ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนทั้งชายและหญิง ด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่นโดยทั่วไป ด้านสุขภาพและ พัฒนาการทางด้านร่างกาย คิดเป็นร้อยละ 76.8 76.5 75.1 64.4 และ 61.1 ตามลำดับ และประสบปัญหาด้านบ้านและครอบครัวจำนวนน้อยที่สุด ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 57.8

แต่เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยคะแนนปัญหาการปรับตัว พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีปัญหาการปรับตัวอยู่ในระดับเล็กน้อยทุกด้าน ซึ่งคิดเป็นค่าเฉลี่ย = 1.86 โดยมีปัญหาด้านโรงเรียนมากกว่าด้านอื่นๆ ค่าเฉลี่ย = 2.00 รองลงมาได้แก่ ด้านการเงิน การงาน และอนาคต ด้านความกังวลเกี่ยวกับตนเอง ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนทั้งชายและหญิง ด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่นโดยทั่วไป ด้านบ้านและครอบครัว และด้านสุขภาพและ พัฒนาการทางด้านร่างกาย ซึ่งมีค่าเฉลี่ย = 1.98 1.90 1.89 1.76 1.66 และ 1.64 ตามลำดับ

แต่เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยคะแนนปัญหาการปรับตัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นรายข้อแล้ว พบผู้มีปัญหาการปรับตัวรายข้อร้อยละ 50 ขึ้นไป ดังนี้

1. ด้านสุขภาพและพัฒนาการทางด้านร่างกาย

- ข้อ 1. ข้าพเจ้าปวดศีรษะบ่อย
- ข้อ 2. ข้าพเจ้านอนหลับพักผ่อนไม่เพียงพอ
- ข้อ 3. ข้าพเจ้ามีปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพฟัน
- ข้อ 4. ข้าพเจ้ามีสุขภาพไม่ดีเท่าที่ควร
- ข้อ 5. ข้าพเจ้าออกไปทำกิจกรรมนอกบ้านน้อยเกินไป
- ข้อ 6. ข้าพเจ้าเตี้ยเกินไป
- ข้อ 8. ข้าพเจ้ามีการวางท่าทาง เช่น การนั่ง ยืนหรือเดิน ไม่ดี
- ข้อ 9. ข้าพเจ้ามีผิวพรรณไม่ดีหรือมีปัญหาเกี่ยวกับผิวหนัง
- ข้อ 10. ข้าพเจ้ารู้สึกตัวเองมองดูไม่ดี (ลักษณะรูปร่าง การแต่งกาย บุคลิกภาพ)
- ข้อ 11. ข้าพเจ้ารับประทานอาหารที่ไม่มีคุณค่า
- ข้อ 12. ข้าพเจ้ามักไม่หิวในเวลาอาหาร
- ข้อ 17. ข้าพเจ้าเป็นหวัด
- ข้อ 25. ข้าพเจ้าเหนื่อยง่าย
- ข้อ 30. ข้าพเจ้ารู้สึกกังวลกับส่วนของร่างกายที่บกพร่อง

ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 64.2 69.2 61.2 58.6 57.1 52.6 64.0 62.0 74.5 52.3 56.0 63.5 57.2 และ 57.9 ตามลำดับ

2. ด้านโรงเรียน

- ข้อ 31. ข้าพเจ้าได้คะแนนผลการเรียนต่ำ
- ข้อ 32. ข้าพเจ้ากลัวการสอบ
- ข้อ 35. ข้าพเจ้าไม่สนใจการอ่านหนังสือ
- ข้อ 36. ข้าพเจ้ากลัวความผิดพลาดในการเรียน
- ข้อ 37. ข้าพเจ้ามีปัญหาในเรื่องการคำนวณ
- ข้อ 38. ข้าพเจ้ามีปัญหาในเรื่องการสะกดคำหรือไวยากรณ์
- ข้อ 39. ข้าพเจ้าอ่านหนังสือได้ช้า
- ข้อ 40. ข้าพเจ้ามีปัญหาในเรื่องการเขียน
- ข้อ 41. ข้าพเจ้าใช้เวลาในการศึกษาค้นคว้าไม่เพียงพอ
- ข้อ 42. ข้าพเจ้ามีการบ้านมากเกินไป
- ข้อ 43. ข้าพเจ้าไม่มีสมาธิในการเรียน
- ข้อ 44. ข้าพเจ้ารู้สึกกังวลเกี่ยวกับคะแนนผลการเรียน

- ข้อ 45. ข้าพเจ้าเรียนหนังสือไม่ค่อยเก่ง
 ข้อ 47. โรงเรียนมีระเบียบและกฎข้อบังคับเข้มงวดเกินไป
 ข้อ 52. ข้าพเจ้ามีปัญหาในการออกไปรายงานปากเปล่า
 ข้อ 53. ข้าพเจ้ามีปัญหาในการเขียนรายงาน
 ข้อ 54. ข้าพเจ้าความจำไม่ดี
 ข้อ 55. ข้าพเจ้าไม่กล้าพูดหรือแสดงความคิดเห็นในห้องเรียน
 ข้อ 56. ข้าพเจ้าเห็นว่าการเรียนในห้องเรียนน่าเบื่อ
 ข้อ 57. ข้าพเจ้ามีอิสระในห้องเรียนน้อยเกินไป
 ข้อ 59. ข้าพเจ้าไม่สนใจเรียนวิชาบางวิชา
 ข้อ 60. ข้าพเจ้าจำต้องเรียนในวิชาที่ไม่ชอบ

ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 75.7 66.9 61.2 80.5 76.3 68.5

80.8 71.4 76.0 86.6 83.1 61.4 75.8 73.1 55.2 68.3 64.2 57.8 55.0
 73.1 และ 66.3

3. ด้านบ้านและครอบครัว

- ข้อ 61. ข้าพเจ้ามักจะทำตัวเป็นเด็ก ๆ
 ข้อ 64. บิดามารดาของข้าพเจ้าทำงานหนักเกินไป
 ข้อ 65. ข้าพเจ้าไม่เคยมีกิจกรรมที่สนุกสนานกับบิดามารดา
 ข้อ 70. บิดามารดาไม่เข้าใจในตัวข้าพเจ้า
 ข้อ 71. ครอบครัวมักจะปฏิบัติต่อข้าพเจ้าเหมือนเด็ก ๆ
 ข้อ 73. บิดามารดามักตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ให้ข้าพเจ้ามากเกินไป
 ข้อ 74. บิดามารดาคาดหวังในตัวข้าพเจ้ามากเกินไป
 ข้อ 75. ข้าพเจ้าต้องการในสิ่งที่บิดามารดาไม่ยอมให้
 ข้อ 76. ข้าพเจ้ามักจะถูกตำหนิจากบิดามารดา
 ข้อ 80. ข้าพเจ้าไม่สามารถปรึกษาปัญหาบางเรื่องกับครอบครัว
 ข้อ 83. ข้าพเจ้าไม่เล่าทุกเรื่องให้บิดามารดาฟัง
 ข้อ 84. ข้าพเจ้าต้องการความมีอิสระที่บ้านมากกว่าที่เป็นอยู่
 ข้อ 87. ข้าพเจ้าชอบเถียงกับบิดามารดา

ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 54.6 65.4 52.3 53.2 50.0 51.2

59.8 58.8 67.5 61.2 62.0 52.6 และ 52.8

4. ด้านการเงิน การงาน และอนาคต

- ข้อ 91. ข้าพเจ้าใช้จ่ายสุรุ่ยสุร่าย
- ข้อ 92. ข้าพเจ้าต้องขอเงินจากบิดามารดา
- ข้อ 94. ครอบครัวของข้าพเจ้ามีความกังวลในเรื่องการเงิน
- ข้อ 97. ข้าพเจ้าต้องการหารายได้เลี้ยงตัวเอง
- ข้อ 98. ข้าพเจ้าต้องการซื้อหาสิ่งของส่วนตัวมากขึ้น
- ข้อ 99. ข้าพเจ้าไม่รู้วิธีการเลือกซื้อสินค้าอย่างเหมาะสม
- ข้อ 100. ข้าพเจ้ามีเงินใช้จ่ายน้อยเกินไป
- ข้อ 101. ข้าพเจ้าไม่รู้วิธีการหางาน
- ข้อ 102. ในขณะที่ข้าพเจ้าต้องการหางานพิเศษทำอยู่
- ข้อ 105. ข้าพเจ้าต้องการแนะนำด้านอาชีพหรือการดำเนินชีวิตในอนาคตหลังจากจบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
- ข้อ 106. ข้าพเจ้าต้องการความรู้เพิ่มขึ้นเกี่ยวกับการเรียนในระดับมหาวิทยาลัย
- ข้อ 107. ข้าพเจ้าต้องการรู้เพิ่มขึ้นเกี่ยวกับการทำการค้า
- ข้อ 108. ข้าพเจ้าอยากมีงานทำในช่วงปิดภาคเรียน
- ข้อ 109. ข้าพเจ้าต้องการค้นพบความสามารถของตัวเองในการประกอบอาชีพ
- ข้อ 110. ข้าพเจ้าอยากเลือกอาชีพด้วยตนเอง
- ข้อ 111. ข้าพเจ้าต้องการรับรู้เกี่ยวกับอาชีพต่างๆ มากกว่านี้
- ข้อ 112. ข้าพเจ้าไม่แน่ใจว่าจะเลือกอาชีพได้ถูกต้องเหมาะสมแก่ตนเอง
- ข้อ 113. ข้าพเจ้ากลัวอนาคต
- ข้อ 114. ข้าพเจ้าไม่รู้ถึงความต้องการที่แท้จริงของข้าพเจ้า
- ข้อ 116. ข้าพเจ้าชอบคิดถึง เรื่องการตายของผู้คนว่าจะเกิดอะไรขึ้นหลังจากนั้น

ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 66.8 58.1 58.0 57.7 61.6 62.8

51.1 64.2 55.6 59.2 64.5 58.5 66.5 66.6 55.6 68.0 68.9 60.8 67.9
และ 57.1

5. ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนทั้งชายและหญิง

- ข้อ 120. ข้าพเจ้ามีโอกาสได้ทำในสิ่งที่ตัวเองชอบน้อยมาก
- ข้อ 125. ข้าพเจ้าไม่ทราบวิธีการมีนัดกับเพื่อนเพศตรงข้าม

- ข้อ 127. ข้าพเจ้ามักไม่ได้รับอนุญาตให้ออกนอกบ้านเสมอในเวลากลางคืน
- ข้อ 131. ที่บ้านของข้าพเจ้าไม่มีที่ที่จะรับรองเพื่อนๆ ให้สนุกสนานได้
- ข้อ 132. ข้าพเจ้าไม่สบายใจในการเข้าสังคม
- ข้อ 133. ข้าพเจ้าลำบากใจที่จะสนทนาโต้ตอบเพื่อให้การสนทนาดำเนินต่อไป
- ข้อ 134. ข้าพเจ้าไม่มีความมั่นใจในกิจกรรมร่ายทและการเข้าสังคมของข้าพเจ้า
- ข้อ 135. ข้าพเจ้าไม่แน่ใจในพฤติกรรมทางเพศที่ถูกต้อง
- ข้อ 141. ข้าพเจ้าต้องการเรียนรู้วิธีการเดินร่า
- ข้อ 145. ข้าพเจ้ามักเขินอายเมื่อต้องคุยเกี่ยวกับเรื่องทางเพศ

ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 53.9 50.3 58.3 54.0 54.2 50.2 59.5 50.9 53.7 และ 54.3

7. ด้านความกังวลเกี่ยวกับตนเอง

- ข้อ 176. ข้าพเจ้าจริงจังกับสิ่งต่างๆ มากเกินไป
- ข้อ 177. ข้าพเจ้าตื่นเต้นมากเกินไป
- ข้อ 178. ข้าพเจ้ากลัวการทำผิด
- ข้อ 179. ข้าพเจ้าประสบความสำเร็จในสิ่งต่างๆ ที่พยายามทำ
- ข้อ 181. ข้าพเจ้ากำลังพยายามเลิกนิสัยที่ไม่ดี
- ข้อ 182. ข้าพเจ้ารู้สึกว่ามีบางครั้งที่มีความซื่อสัตย์น้อยกว่าที่ควรจะเป็น
- ข้อ 183. ข้าพเจ้ามักจะยอมต่อสิ่งที่ยั่วชวนใจเสมอ
- ข้อ 184. ข้าพเจ้าควบคุมตนเองไม่ได้
- ข้อ 188. ข้าพเจ้าขาดความเชื่อมั่นในตนเอง
- ข้อ 189. บางครั้งข้าพเจ้าคิดว่าไม่น่าจะเกิดมาเลย
- ข้อ 190. ข้าพเจ้าเป็นคนไม่รอบคอบ
- ข้อ 191. ข้าพเจ้ามักใจลอย
- ข้อ 192. ข้าพเจ้าเป็นคนขี้อิม
- ข้อ 193. ข้าพเจ้าเป็นคนเกียจคร้าน
- ข้อ 194. ข้าพเจ้าไม่ได้เอาจริงเอาจังกับสิ่งต่างๆ เพียงพอ
- ข้อ 195. ข้าพเจ้ารู้สึกละอายใจกับการกระทำบางอย่างที่ได้กระทำลงไป

- ข้อ 198. ข้าพเจ้าคิดถึงเรื่องเกี่ยวกับเรื่องนรก สวรรค์
 ข้อ 199. ข้าพเจ้ากลัวกรรมตามสนอง
 ข้อ 200. บางครั้งข้าพเจ้าพูดโกหกโดยไม่ได้ตั้งใจ
 ข้อ 201. ข้าพเจ้าไม่สามารถลืมความผิดที่ได้ทำลงไป
 ข้อ 202. ข้าพเจ้าทำใจในบางเรื่องได้ยาก
 ข้อ 203. ข้าพเจ้าไม่กล้าที่จะทำสิ่งใหม่ๆ ด้วยตัวเอง
 ข้อ 204. ข้าพเจ้ารู้สึกลำบากในการพูดถึงปัญหาหรือความยุ่งยาก
 ของตัวเอง

ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 59.7 54.1 65.1 58.9 62.1 59.2 50.8
 50.6 59.8 52.3 71.7 62.3 77.3 68.8 67.5 75.2 54.5 53.6 57.8 66.9 74.6 73.7
 73.4 57.7 และ 60.9

เมื่อพิจารณาจากระดับคะแนนปัญหาการปรับตัวพบว่านักเรียนชั้น
 มัธยมศึกษาปีที่ 3 มีปัญหาการปรับตัวรายข้อ 5 ลำดับแรกในแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านสุขภาพและพัฒนาการทางด้านร่างกาย

- ข้อ 10 ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตัวเองมองดูไม่ดี (ลักษณะรูปร่าง การ
 แต่งกาย บุคลิกภาพ) $\bar{X} = 2.05$
 ข้อ 2 ข้าพเจ้านอนหลับพักผ่อนไม่เพียงพอ $\bar{X} = 2.03$
 ข้อ 17 ข้าพเจ้าเป็นหวัด $\bar{X} = 1.92$
 ข้อ 20 ข้าพเจ้ากลัวว่าจะต้องมีการผ่าตัด $\bar{X} = 1.89$
 ข้อ 6 ข้าพเจ้าเตี้ยเกินไป $\bar{X} = 1.88$

ด้านโรงเรียน

- ข้อ 44 ข้าพเจ้ารู้สึกกังวลเกี่ยวกับคะแนนผลการเรียน
 $\bar{X} = 2.62$
 ข้อ 36 ข้าพเจ้ากลัวความผิดพลาดในการเรียน $\bar{X} = 2.39$
 ข้อ 45 ข้าพเจ้าเรียนหนังสือไม่ค่อยเก่ง $\bar{X} = 2.34$
 ข้อ 37 ข้าพเจ้ามีปัญหาในเรื่องการคำนวณ $\bar{X} = 2.31$
 ข้อ 31 ข้าพเจ้าได้คะแนนผลการเรียนต่ำ $\bar{X} = 2.28$

ด้านบ้านและครอบครัว

- ข้อ 64 บิดามารดาของข้าพเจ้าทำงานหนักเกินไป $\bar{X} = 2.14$
 ข้อ 76 ข้าพเจ้ามักจะถูกตำหนิจากบิดามารดา $\bar{X} = 2.08$
 ข้อ 80 ข้าพเจ้าไม่สามารถปรึกษาปัญหาบางเรื่องกับครอบครัว
 $\bar{X} = 2.04$
 ข้อ 83 ข้าพเจ้าไม่เล่าทุกเรื่องให้บิดามารดาฟัง $\bar{X} = 1.98$
 ข้อ 74 บิดามารดาคาดหวังในตัวข้าพเจ้ามากเกินไป $\bar{X} = 1.97$

ด้านการเงิน การงาน และอนาคต

- ข้อ 109 ข้าพเจ้าต้องการค้นพบความสามารถของตัวเองในการ
 ประกอบอาชีพ $\bar{X} = 2.34$
 ข้อ 112 ข้าพเจ้าไม่แน่ใจว่าจะเลือกอาชีพได้ถูกต้องเหมาะสมแก่
 ตนเอง $\bar{X} = 2.30$
 ข้อ 111 ข้าพเจ้าต้องการรับรู้เกี่ยวกับอาชีพต่างๆ มากกว่านี้
 $\bar{X} = 2.29$
 ข้อ 114 ข้าพเจ้าไม่รู้ถึงความต้องการที่แท้จริงของข้าพเจ้า
 $\bar{X} = 2.26$
 ข้อ 106 ข้าพเจ้าต้องการความรู้เพิ่มขึ้นเกี่ยวกับการเรียนในระดับ
 มหาวิทยาลัย $\bar{X} = 2.25$
 ข้อ 108 ข้าพเจ้าอยากมีงานทำในช่วงปิดภาคเรียน $\bar{X} = 2.25$

ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนทั้งชายและหญิง

- ข้อ 127 ข้าพเจ้ามักไม่ได้รับอนุญาตให้ออกนอกบ้านเสมอใน
 เวลากลางคืน $\bar{X} = 2.16$
 ข้อ 141 ข้าพเจ้าต้องการเรียนรู้วิธีการเดินร่ำ $\bar{X} = 1.99$
 ข้อ 131 ที่บ้านของข้าพเจ้าไม่มีที่ที่จะรับรองเพื่อนๆ ให้สนุก
 สนานได้ $\bar{X} = 1.88$
 ข้อ 120 ข้าพเจ้ามีโอกาสได้ทำในสิ่งที่ตัวเองชอบน้อยมาก
 $\bar{X} = 1.87$
 ข้อ 125 ข้าพเจ้าไม่ทราบวิธีการมีนัดกับเพื่อนเพศตรงข้าม
 $\bar{X} = 1.82$

ด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่นโดยทั่วไป

- ข้อ 163 ข้าพเจ้าคิดถึงใครบางคนอย่างมาก $\bar{X} = 2.25$

- ข้อ 168 ข้าพเจ้าเป็นคนหัวดี $\bar{X} = 2.09$
 ข้อ 167 ข้าพเจ้าอารมณ์เสื่อง่าย $\bar{X} = 2.04$
 ข้อ 171 ข้าพเจ้าไม่ชอบใครบางคน $\bar{X} = 2.01$
 ข้อ 172 ข้าพเจ้ารู้สึกว่ามีคนบางคนที่ไม่ชอบข้าพเจ้า
 $\bar{X} = 2.00$

ด้านความกังวลเกี่ยวกับตนเอง

- ข้อ 202 ข้าพเจ้าทำใจในบางเรื่องได้ยาก $\bar{X} = 2.40$
 ข้อ 201 ข้าพเจ้าไม่สามารถลืมความผิดที่ได้ทำลงไป
 $\bar{X} = 2.31$
 ข้อ 195 ข้าพเจ้ารู้สึกจะอายใจกับการกระทำบางอย่างที่ได้กระทำ
 ลงไป $\bar{X} = 2.26$
 ข้อ 192 ข้าพเจ้าเป็นคนขี้อิม $\bar{X} = 2.24$
 ข้อ 200 บางครั้งข้าพเจ้าพูดโกหกโดยไม่ได้ตั้งใจ $\bar{X} = 2.21$

3. ปัญหาการปรับตัวของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยมีส่วนร่วมมีนักเรียนที่มีปัญหาการปรับตัว จำนวน 250 คน คิดเป็นร้อยละ 74.0 ซึ่งส่วนใหญ่มีปัญหาการปรับตัวอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้านแล้ว จะเห็นว่านักเรียนประสบปัญหาจำนวนมากที่สุดด้านโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 86.4 รองลงมามีปัญหาด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนทั้งชายและหญิง ด้านความกังวลเกี่ยวกับตนเอง ด้านการเงิน การงาน และอนาคต ด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่นโดยทั่วไป ด้านสุขภาพและพัฒนาการทางด้านร่างกาย คิดเป็นร้อยละ 75.4 74.0 69.8 62.5 และ 54.4 ตามลำดับ และประสบปัญหาด้านบ้านและครอบครัวจำนวนน้อยที่สุด ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 52.0

นักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยมีส่วนร่วมมีนักเรียนที่มีปัญหาการปรับตัว จำนวน 258 คน คิดเป็นร้อยละ 82.7 ซึ่งส่วนใหญ่มีปัญหาการปรับตัวอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้านแล้ว จะเห็นว่านักเรียนประสบปัญหาจำนวนมากที่สุดด้านโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 86.5 รองลงมามีปัญหาด้านการเงิน การงาน และอนาคต ด้านความกังวลเกี่ยวกับตนเอง ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนทั้งชายและหญิง ด้านสุขภาพและพัฒนาการทางด้านร่างกาย ด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่นโดยทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 84.3 79.2 74.7 68.3 และ 66.6 ตามลำดับ และประสบปัญหาด้านบ้านและครอบครัวจำนวนน้อยที่สุด ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 64.1

เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยคะแนนปัญหาการปรับตัว พบว่า

นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีปัญหาการปรับตัวอยู่ในระดับเล็กน้อยทุกด้าน ซึ่งคิดเป็นค่าเฉลี่ย = 1.80 โดยมีปัญหาด้านโรงเรียนมากกว่าด้านอื่นๆ ค่าเฉลี่ย = 1.95 รองลงมาได้แก่ ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนทั้งชายและหญิง ด้านการเงิน การงาน และอนาคต ด้านความกังวลเกี่ยวกับตนเอง ด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่นโดยทั่วไป ด้านบ้านและครอบครัว และด้านสุขภาพและพัฒนาการทางด้านร่างกาย ซึ่งมีค่าเฉลี่ย = 1.92 1.87 1.84 1.76 1.61 และ 1.60 ตามลำดับ

สำหรับนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีปัญหาการปรับตัวอยู่ในระดับเล็กน้อยทุกด้าน ซึ่งคิดเป็นค่าเฉลี่ย = 1.86 โดยมีปัญหาด้านการเงิน การงาน และอนาคตมากกว่าด้านอื่นๆ ค่าเฉลี่ย = 2.08 รองลงมาได้แก่ ด้านโรงเรียน ด้านความกังวลเกี่ยวกับตนเอง ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนทั้งชายและหญิง ด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่นโดยทั่วไป ด้านบ้านและครอบครัว และด้านสุขภาพและพัฒนาการทางด้านร่างกาย ซึ่งมีค่าเฉลี่ย = 1.98 1.92 1.87 1.79 1.73 และ 1.66 ตามลำดับ

เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนปัญหาการปรับตัวระหว่างเพศชายและหญิง นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีการปรับตัวแตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่านักเรียนชายมีการปรับตัวด้านสุขภาพและพัฒนาการทางด้านร่างกาย ด้านบ้านและครอบครัว ด้านการเงิน การงาน และอนาคต และด้านความกังวลเกี่ยวกับตนเองแตกต่างกันกับนักเรียนหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

4. ปัญหาการปรับตัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับสูง ปานกลาง และต่ำ

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับสูง โดยส่วนรวมมีนักเรียนที่มีปัญหาการปรับตัว จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 72.6 ซึ่งส่วนใหญ่มีปัญหาการปรับตัวอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้านแล้ว จะเห็นว่านักเรียนประสบปัญหาจำนวนมากที่สุดด้านความกังวลเกี่ยวกับตนเอง คิดเป็นร้อยละ 79.8 รองลงมามีปัญหาด้านโรงเรียน ส่วนปัญหาด้านการเงิน การงาน และอนาคตและด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนทั้งชายและหญิงเท่ากัน ด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่นโดยทั่วไป ด้านสุขภาพและพัฒนาการทางด้านร่างกาย คิดเป็นร้อยละ 79.2 76.2 76.2 63.1 และ 62.5 ตามลำดับ และประสบปัญหาจำนวนน้อยที่สุดด้านบ้านและครอบครัว ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 51.8

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง โดยส่วนรวมมีนักเรียนที่มีปัญหาการปรับตัว จำนวน 268 คน คิดเป็นร้อยละ 78.6 ซึ่งส่วนใหญ่มีปัญหาการปรับตัวอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้านแล้ว จะเห็นว่า มีนักเรียนประสบปัญหาจำนวนมากที่สุดด้านโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 88.9 รองลงมามีปัญหา ด้านการเงิน การงาน และอนาคต ด้านความกังวลเกี่ยวกับตนเอง ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนทั้งชายและหญิง ด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่นโดยทั่วไป ด้านสุขภาพและพัฒนาการทางด้านร่างกาย คิดเป็นร้อยละ 76.8 75.6 73.0 61.7 และ 59.6 ตามลำดับ และประสบปัญหาจำนวนน้อยที่สุดด้านบ้านและครอบครัว ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 58.9

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับต่ำ โดยส่วนรวมมีนักเรียนที่มีปัญหาการปรับตัว จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 83.7 ซึ่งส่วนใหญ่มีปัญหาการปรับตัวอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้านแล้ว จะเห็นว่า มีนักเรียนประสบปัญหาจำนวนมากที่สุดด้านโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 89.4 รองลงมามีปัญหาด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนทั้งชายและหญิง ด้านการเงิน การงาน และอนาคต ด้านความกังวลเกี่ยวกับตนเอง ด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่นโดยทั่วไป ด้านสุขภาพและพัฒนาการทางด้านร่างกาย คิดเป็นร้อยละ 78.7 77.3 74.5 68.1 และ 63.1 ตามลำดับ และประสบปัญหาจำนวนน้อยที่สุดด้านบ้านและครอบครัว ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 62.4

เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยคะแนนปัญหาการปรับตัวพบว่า

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับสูงมี ปัญหาการปรับตัวอยู่ในระดับเล็กน้อยทุกด้าน ซึ่งคิดเป็นค่าเฉลี่ย = 1.80 โดยมีปัญหาด้าน ความกังวลเกี่ยวกับตนเองมากกว่าด้านอื่นๆ ค่าเฉลี่ย = 1.98 รองลงมาได้แก่ ด้านโรงเรียนกับ ด้านการเงิน การงาน และอนาคตซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนทั้งชายและ หญิง ด้านการเงิน การงาน และอนาคต ด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่นโดยทั่วไป ด้านสุขภาพและ พัฒนาการทางด้านร่างกาย และด้านบ้านและครอบครัว ซึ่งมีค่าเฉลี่ย = 1.96 1.96 1.90 1.76 1.67 และ 1.61 ตามลำดับ

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับปาน กลางมีปัญหาการปรับตัวอยู่ในระดับเล็กน้อยทุกด้าน ซึ่งคิดเป็นค่าเฉลี่ย = 1.85 โดยมีปัญหา ด้านการเงิน การงาน และอนาคต มากกว่าด้านอื่นๆ ค่าเฉลี่ย = 2.00 รองลงมาได้แก่ ด้าน โรงเรียน ด้านความกังวลเกี่ยวกับตนเอง ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนทั้งชายและหญิง ด้าน ความสัมพันธ์กับผู้อื่นโดยทั่วไป ด้านบ้านและครอบครัว และด้านสุขภาพและพัฒนาการทาง ด้านร่างกาย ซึ่งมีค่าเฉลี่ย = 1.98 1.87 1.85 1.74 1.67 และ 1.62 ตามลำดับ

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับต่ำมี ปัญหาการปรับตัวอยู่ในระดับเล็กน้อยทุกด้าน ซึ่งคิดเป็นค่าเฉลี่ย = 1.92 โดยมีปัญหาด้าน โรงเรียน มากกว่าด้านอื่นๆ ค่าเฉลี่ย = 2.12 รองลงมาได้แก่ ด้านการเงิน การงาน และอนาคต กับด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนทั้งชายและหญิงซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ด้านความกังวลเกี่ยวกับตนเอง ด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่นโดยทั่วไป ด้านบ้านและครอบครัว และด้านสุขภาพและ พัฒนาการทางด้านร่างกาย ซึ่งมีค่าเฉลี่ย = 1.96 1.96 1.88 1.78 1.71 และ 1.66 ตามลำดับ

เมื่อเปรียบเทียบปัญหาการปรับตัวนักเรียนที่มีระดับคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน พบว่านักเรียนที่มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับสูงจะมีการปรับตัวดีกว่านักเรียนที่มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับปานกลางและต่ำ ซึ่งนักเรียนที่มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับปานกลางมีการปรับตัวดีกว่านักเรียนที่มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับต่ำ

เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนปัญหาการปรับตัวทั้งเจ็ดด้านระหว่างนักเรียนที่มีระดับคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน พบว่าโดยรวมไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีความแตกต่างกันในปัญหาการปรับตัวด้านโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อทดสอบเป็นรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe') พบว่านักเรียนที่มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับต่ำมีปัญหาการปรับตัวด้านโรงเรียนแตกต่างกับนักเรียนที่มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับปานกลางและสูง ส่วนนักเรียนที่มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับปานกลางและสูง มีปัญหาการปรับตัวด้านโรงเรียนไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาเฉพาะผู้ที่มิมีปัญหาการปรับตัว (นักเรียนที่ตอบหมายเลข 2 3 และ 4) พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มิมีปัญหาการปรับตัวรายชื่อในแต่ละด้านดังนี้

ด้านสุขภาพและพัฒนาร่างกาย

ข้อ 20 ข้าพเจ้ากลัวว่าจะต้องมีการผ่าตัด $\bar{X} = 2.87 (308)$

ข้อ 24 ข้าพเจ้าสูบบุหรี่ $\bar{X} = 2.84 (95)$

ข้อ 6 ข้าพเจ้าเที่ยวเกินไป $\bar{X} = 2.68 (342)$

ข้อ 23 ข้าพเจ้ามีปัญหาเกี่ยวกับสายตา $\bar{X} = 2.58 (281)$

ข้อ 13 ข้าพเจ้ามีน้ำหนักมากเกินไปเกินกว่ามาตรฐาน
 $\bar{X} = 2.52 (303)$

ด้านโรงเรียน

ข้อ 44 ข้าพเจ้ารู้สึกกังวลเกี่ยวกับคะแนนผลการเรียน

$$\bar{X} = 2.87 (563)$$

ข้อ 47 โรงเรียนมีระเบียบและกฎข้อบังคับเข้มงวดเกินไป

$$\bar{X} = 2.78 (399)$$

ข้อ 36 ข้าพเจ้ากลัวความผิดพลาดในการเรียน

$$\bar{X} = 2.73 (523)$$

ข้อ 37 ข้าพเจ้ามีปัญหาในเรื่องการคำนวณ $\bar{X} = 2.72 (496)$

ข้อ 31 ข้าพเจ้าได้คะแนนผลการเรียนต่ำ $\bar{X} = 2.69 (492)$

ด้านบ้านและครอบครัว

ข้อ 69 บิดามารดาของข้าพเจ้าแยกกันหรือหย่าร้างกัน

$$\bar{X} = 3.18 (170)$$

ข้อ 68 บิดาหรือมารดาข้าพเจ้าถึงแก่กรรม $\bar{X} = 3.18 (120)$

ข้อ 67 มีบุคคลในครอบครัวข้าพเจ้าเสียชีวิต $\bar{X} = 2.91 (164)$

ข้อ 84 ข้าพเจ้าต้องการความมีอิสระที่บ้านมากกว่าที่เป็นอยู่

$$\bar{X} = 2.76 (342)$$

ข้อ 64 บิดามารดาของข้าพเจ้าทำงานหนักเกินไป

$$\bar{X} = 2.75 (425)$$

ด้านการเงิน การงาน และอนาคต

ข้อ 109 ข้าพเจ้าต้องการค้นพบความสามารถของตัวเองในการ

$$\text{ประกอบอาชีพ } \bar{X} = 3.00 (433)$$

ข้อ 110 ข้าพเจ้าอยากเลือกอาชีพด้วยตนเอง

$$\bar{X} = 2.97 (361)$$

ข้อ 92 ข้าพเจ้าต้องขอเงินจากบิดามารดา $\bar{X} = 2.95 (378)$

ข้อ 106 ข้าพเจ้าต้องการความรู้เพิ่มขึ้นเกี่ยวกับการเรียนในระดับ

$$\text{มหาวิทยาลัย } \bar{X} = 2.94 (419)$$

ข้อ 111 ข้าพเจ้าต้องการรับรู้เกี่ยวกับอาชีพต่างๆ มากกว่านี้

$$\bar{X} = 2.90 (442)$$

ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนทั้งชายและหญิง

ข้อ 127 ข้าพเจ้ามักไม่ได้รับอนุญาตให้ออกนอกบ้านเสมอใน

$$\text{เวลากลางคืน } \bar{X} = 2.99 (379)$$

- ข้อ 141 ข้าพเจ้าต้องการเรียนรู้เกี่ยวกับวิธีเดินรถ
 $\bar{X} = 2.85$ (349)
- ข้อ 128 ข้าพเจ้าไม่ได้รับอนุญาตให้มันัดกับเพื่อนเพศตรงข้าม
 $\bar{X} = 2.67$ (312)
- ข้อ 131 ที่บ้านของข้าพเจ้าไม่มีที่ที่จะรับรองเพื่อนๆ ให้สนุก
 สนานได้ $\bar{X} = 2.64$ (351)
- ข้อ 125 ข้าพเจ้าไม่ทราบวิธีการมันัดกับเพื่อนเพศตรงข้าม
 $\bar{X} = 2.63$ (327)

ด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่นโดยทั่วไป

- ข้อ 163 ข้าพเจ้าคิดถึงใครบางคนอย่างมาก $\bar{X} = 2.98$ (409)
- ข้อ 161 ข้าพเจ้าต้องการมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีกว่านี้
 $\bar{X} = 2.69$ (348)
- ข้อ 162 ข้าพเจ้ารู้สึกว่ามีผู้ใดเข้าใจในตัวข้าพเจ้า
 $\bar{X} = 2.66$ (466)
- ข้อ 168 ข้าพเจ้าเป็นคนหัวดี $\bar{X} = 2.65$ (429)
- ข้อ 167 ข้าพเจ้าอารมณ์เสื่อง่าย $\bar{X} = 2.64$ (411)

ด้านความกังวลเกี่ยวกับตนเอง

- ข้อ 202 ข้าพเจ้าทำใจในบางเรื่องได้ยาก $\bar{X} = 2.91$ (477)
- ข้อ 204 ข้าพเจ้ารู้สึกลำบากในการพูดถึงปัญหาหรือความยุ่งยาก
 ของตัวเอง $\bar{X} = 2.81$ (396)
- ข้อ 201 ข้าพเจ้าไม่สามารถลืมความผิดที่ได้ทำลงไป
 $\bar{X} = 2.77$ (479)
- ข้อ 199 ข้าพเจ้ากลัวกรรมตามสนอง $\bar{X} = 2.69$ (435)
- ข้อ 195 ข้าพเจ้ารู้สึกละอายใจกับการกระทำบางอย่างที่ได้กระทำ
 ลงไป $\bar{X} = 2.67$ (489)

เมื่อพิจารณาเฉพาะผู้ที่มีปัญหาการปรับตัว (นักเรียนที่ตอบหมายเลข 2 3 และ 4)
 พบว่านักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีปัญหาการปรับตัวรายข้อในแต่ละด้านดังนี้

ด้านสุขภาพและพัฒนาการทางด้านร่างกาย

- ข้อ 24 ข้าพเจ้าสูบบุหรี่ $\bar{X} = 2.87$ (70)
- ข้อ 20 ข้าพเจ้ากลัวว่าจะต้องมีการผ่าตัด $\bar{X} = 2.81$ (162)

- ข้อ 6 ข้าพเจ้าเหนื่อยเกินไป $\bar{X} = 2.64$ (145)
 ข้อ 26 ข้าพเจ้ามีปัญหาเกี่ยวกับจมูกหรือเป็นไซนัส
 $\bar{X} = 2.62$ (93)
 ข้อ 19 ข้าพเจ้ามีปัญหาเกี่ยวกับระบบทางเดินอาหาร เช่น
 โรคลกระเพาะ ปวดท้องบ่อยๆ $\bar{X} = 2.59$ (143)

ด้านโรงเรียน

- ข้อ 44 ข้าพเจ้ารู้สึกกังวลเกี่ยวกับคะแนนผลการเรียน
 $\bar{X} = 2.77$ (282)
 ข้อ 31 ข้าพเจ้าได้คะแนนผลการเรียนต่ำ $\bar{X} = 2.71$ (244)
 ข้อ 47 โรงเรียนมีระเบียบและกฎข้อบังคับเข้มงวดเกินไป
 $\bar{X} = 2.69$ (206)
 ข้อ 36 ข้าพเจ้ากลัวความผิดพลาดในการเรียน
 $\bar{X} = 2.67$ (267)
 ข้อ 52 ข้าพเจ้ามีปัญหาในการออกไปรายงานปากเปล่า
 $\bar{X} = 2.66$ (248)

ด้านบ้านและครอบครัว

- ข้อ 69 บิดามารดาของข้าพเจ้าแยกกันหรือหย่าร้างกัน
 $\bar{X} = 3.19$ (91)
 ข้อ 68 บิดาหรือมารดาข้าพเจ้าถึงแก่กรรม $\bar{X} = 3.08$ (75)
 ข้อ 67 มีบุคคลในครอบครัวข้าพเจ้าเสียชีวิต $\bar{X} = 2.86$ (88)
 ข้อ 64 บิดามารดาของข้าพเจ้าทำงานหนักเกินไป
 $\bar{X} = 2.87$ (220)
 ข้อ 84 ข้าพเจ้าต้องการความมีอิสระที่บ้านมากกว่าที่เป็นอยู่
 $\bar{X} = 2.71$ (168)

ด้านการเงิน การงาน และอนาคต

- ข้อ 109 ข้าพเจ้าต้องการค้นพบความสามารถของตัวเองในการ
 ประกอบอาชีพ $\bar{X} = 2.93$ (198)
 ข้อ 110 ข้าพเจ้าอยากเลือกอาชีพด้วยตนเอง
 $\bar{X} = 2.93$ (168)
 ข้อ 92 ข้าพเจ้าต้องขอเงินจากบิดามารดา $\bar{X} = 2.90$ (195)
 ข้อ 95 ครอบครัวข้าพเจ้าไม่มีรถยนต์ $\bar{X} = 2.87$ (104)

ข้อ 111 ข้าพเจ้าต้องการรับรู้เกี่ยวกับอาชีพต่างๆ มากกว่านี้
 $\bar{X} = 2.85$ (208)

ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนทั้งชายและหญิง

ข้อ 141 ข้าพเจ้าต้องการเรียนรู้เกี่ยวกับวิธีเดินร่ำ
 $\bar{X} = 2.87$ (193)

ข้อ 127 ข้าพเจ้ามักไม่ได้รับอนุญาตให้ออกนอกบ้านเสมอใน
 เวลากลางวัน $\bar{X} = 2.82$ (182)

ข้อ 131 ที่บ้านของข้าพเจ้าไม่มีที่ที่จะรับรองเพื่อนๆ ให้สนุก
 สนานได้ $\bar{X} = 2.68$ (190)

ข้อ 125 ข้าพเจ้าไม่ทราบวิธีการมีนัดกับเพื่อนเพศตรงข้าม
 $\bar{X} = 2.67$ (181)

ข้อ 129 ข้าพเจ้าต้องการรู้จักเกี่ยวกับเพื่อนหญิงมากกว่านี้
 $\bar{X} = 2.61$ (173)

ด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่นโดยทั่วไป

ข้อ 163 ข้าพเจ้าคิดถึงใครบางคนอย่างมาก $\bar{X} = 2.84$ (196)

ข้อ 161 ข้าพเจ้าต้องการมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีกว่านี้
 $\bar{X} = 2.65$ (181)

ข้อ 147 ข้าพเจ้าขี้อาย $\bar{X} = 2.63$ (209)

ข้อ 174 ไม่มีใครที่ข้าพเจ้าจะปรึกษาปัญหาด้วยได้
 $\bar{X} = 2.60$ (139)

ข้อ 146 ข้าพเจ้าเป็นคนมีเพื่อนยาก $\bar{X} = 2.60$ (114)

ด้านความกังวลเกี่ยวกับตนเอง

ข้อ 202 ข้าพเจ้าทำใจในบางเรื่องได้ยาก $\bar{X} = 2.78$ (227)

ข้อ 201 ข้าพเจ้าไม่สามารถลืมนึกสิ่งที่ได้ทำลงไป
 $\bar{X} = 2.77$ (229)

ข้อ 204 ข้าพเจ้ารู้สึกลำบากในการพูดถึงปัญหาหรือความยุ่งยาก
 ของตัวเอง $\bar{X} = 2.76$ (194)

ข้อ 199 ข้าพเจ้ากลัวกรรมตามสนอง $\bar{X} = 2.65$ (218)

ข้อ 181 ข้าพเจ้ากำลังพยายามเลิกนิสัยที่ไม่ดี
 $\bar{X} = 2.65$ (195)

เมื่อพิจารณาเฉพาะผู้ที่มีปัญหาการปรับตัว (นักเรียนที่ตอบหมายเลข 2 3 และ 4) พบว่านักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีปัญหาการปรับตัวรายข้อในแต่ละด้านดังนี้

ด้านสุขภาพและพัฒนาการทางด้านร่างกาย

ข้อ 20 ข้าพเจ้ากลัวว่าจะต้องมีการผ่าตัด $\bar{X} = 2.93$ (146)

ข้อ 24 ข้าพเจ้าสูบบุหรี่ $\bar{X} = 2.76$ (25)

ข้อ 6 ข้าพเจ้าเคยกินไป $\bar{X} = 2.70$ (197)

ข้อ 19 ข้าพเจ้ามีปัญหาเกี่ยวกับระบบทางเดินอาหาร เช่น
โรคกระเพาะ ปวดท้องบ่อยๆ $\bar{X} = 2.66$ (160)

ข้อ 26 ข้าพเจ้ามีน้ำหนักเกินกว่ามาตรฐาน $\bar{X} = 2.61$ (69)

ด้านโรงเรียน

ข้อ 44 ข้าพเจ้ารู้สึกกังวลเกี่ยวกับคะแนนผลการเรียน
 $\bar{X} = 2.97$ (281)

ข้อ 47 โรงเรียนมีระเบียบและกฎข้อบังคับเข้มงวดเกินไป
 $\bar{X} = 2.88$ (193)

ข้อ 36 ข้าพเจ้ากลัวความผิดพลาดในการเรียน
 $\bar{X} = 2.80$ (256)

ข้อ 37 ข้าพเจ้ามีปัญหาในเรื่องการคำนวณ $\bar{X} = 2.78$ (252)

ข้อ 31 ข้าพเจ้าได้คะแนนผลการเรียนต่ำ $\bar{X} = 2.68$ (248)

ด้านบ้านและครอบครัว

ข้อ 68 บิดาหรือมารดาข้าพเจ้าถึงแก่กรรม $\bar{X} = 3.35$ (45)

ข้อ 69 บิดามารดาของข้าพเจ้าแยกกันหรือหย่าร้างกัน
 $\bar{X} = 3.18$ (79)

ข้อ 67 มีบุคคลในครอบครัวข้าพเจ้าเสียชีวิต $\bar{X} = 2.97$ (76)

ข้อ 84 ข้าพเจ้าต้องการความมีอิสระที่บ้านมากกว่าที่เป็นอยู่
 $\bar{X} = 2.81$ (174)

ข้อ 64 ข้าพเจ้าไม่ได้อาศัยอยู่กับบิดามารดา $\bar{X} = 2.81$ (205)

ด้านการเงิน การงาน และอนาคต

ข้อ 106 ข้าพเจ้าต้องการความรู้เพิ่มขึ้นเกี่ยวกับการเรียนในระดับมหาวิทยาลัย $\bar{X} = 3.04$ (225)

- ข้อ 114 ข้าพเจ้าไม่รู้ถึงความต้องการที่แท้จริงของข้าพเจ้า
 $\bar{X} = 3.01$ (234)
- ข้อ 108 ข้าพเจ้าอยากมีงานทำในช่วงปิดภาคเรียน
 $\bar{X} = 2.99$ (223)
- ข้อ 110 ข้าพเจ้าอยากเลือกอาชีพด้วยตนเอง
 $\bar{X} = 2.99$ (193)
- ข้อ 92 ข้าพเจ้าต้องขอเงินจากบิดามารดา $\bar{X} = 2.99$ (183)

ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนทั้งชายและหญิง

- ข้อ 127 ข้าพเจ้ามักไม่ได้รับอนุญาตให้ออกนอกบ้านเสมอใน
 เวลากลางวัน $\bar{X} = 3.16$ (197)
- ข้อ 128 ข้าพเจ้าไม่ได้รับอนุญาตให้มีนัดกับเพื่อนเพศตรงข้าม
 $\bar{X} = 2.88$ (156)
- ข้อ 141 ข้าพเจ้าต้องการเรียนรู้เกี่ยวกับวิธีเต้นรำ
 $\bar{X} = 2.81$ (156)
- ข้อ 120 ข้าพเจ้ามีโอกาสได้ทำในสิ่งที่ตัวเองชอบน้อยมาก
 $\bar{X} = 2.69$ (183)
- ข้อ 119 ข้าพเจ้าไม่ค่อยมีเวลาเล่นสนุกสนาน
 $\bar{X} = 2.61$ (144)

ด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่นโดยทั่วไป

- ข้อ 163 ข้าพเจ้าคิดถึงใครบางคนอย่างมาก $\bar{X} = 3.11$ (213)
- ข้อ 168 ข้าพเจ้าเป็นคนหัวดี $\bar{X} = 2.77$ (228)
- ข้อ 171 ข้าพเจ้าไม่ชอบใครบางคน $\bar{X} = 2.75$ (233)
- ข้อ 161 ข้าพเจ้าต้องการมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีกว่านี้
 $\bar{X} = 2.74$ (167)
- ข้อ 167 ข้าพเจ้าเป็นคนอารมณ์เสื่อง่าย $\bar{X} = 2.72$ (202)

ด้านความกังวลเกี่ยวกับตนเอง

- ข้อ 202 ข้าพเจ้าทำใจในบางเรื่องได้ยาก $\bar{X} = 3.03$ (205)
- ข้อ 204 ข้าพเจ้ารู้สึกลำบากในการพูดถึงปัญหาหรือความยุ่งยาก
 ของตัวเอง $\bar{X} = 2.85$ (202)
- ข้อ 201 ข้าพเจ้าไม่สามารถลืมความผิดที่ได้ทำลงไป
 $\bar{X} = 2.78$ (250)

ข้อ 195 ข้าพเจ้ารู้สึกละอายใจกับการกระทำบางอย่างที่ได้กระทำลงไป $\bar{X} = 2.76$ (243)

ข้อ 199 ข้าพเจ้ากลัวกรรมตามสนอง $\bar{X} = 2.74$ (217)

เมื่อพิจารณาเฉพาะผู้ที่มีปัญหาการปรับตัว (นักเรียนที่ตอบหมายเลข 2 3 และ 4) พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับสูงมีปัญหาการปรับตัวรายชื่อในแต่ละด้านดังนี้

ด้านสุขภาพและพัฒนาการทางด้านร่างกาย

ข้อ 24 ข้าพเจ้าสูบบุหรี่ $\bar{X} = 3.14$ (21)

ข้อ 20 ข้าพเจ้ากลัวว่าจะต้องมีการผ่าตัด $\bar{X} = 2.79$ (82)

ข้อ 6 ข้าพเจ้าเต็มใจเกินไป $\bar{X} = 2.78$ (92)

ข้อ 19 ข้าพเจ้ามีปัญหาเกี่ยวกับสายตา $\bar{X} = 2.68$ (75)

ข้อ 26 ข้าพเจ้านอนหลับพักผ่อนไม่เพียงพอ

$\bar{X} = 2.57$ (45)

ด้านโรงเรียน

ข้อ 44 ข้าพเจ้ารู้สึกกังวลเกี่ยวกับคะแนนผลการเรียน

$\bar{X} = 2.87$ (136)

ข้อ 36 ข้าพเจ้ากลัวความผิดพลาดในการเรียน

$\bar{X} = 2.79$ (127)

ข้อ 47 โรงเรียนมีระเบียบและกฎข้อบังคับเข้มงวดเกินไป

$\bar{X} = 2.76$ (79)

ข้อ 52 ข้าพเจ้ามีปัญหาในการออกไปรายงานปากเปล่า

$\bar{X} = 2.69$ (121)

ข้อ 32 ข้าพเจ้ากลัวการสอบ $\bar{X} = 2.67$ (84)

ด้านบ้านและครอบครัว

ข้อ 68 บิดาหรือมารดาข้าพเจ้าถึงแก่กรรม $\bar{X} = 3.50$ (46)

ข้อ 69 บิดามารดาของข้าพเจ้าแยกกันหรือหย่าร้างกัน

$\bar{X} = 3.21$ (48)

ข้อ 81 ครอบครัวข้าพเจ้าทะเลาะกัน $\bar{X} = 2.90$ (71)

ข้อ 82 ข้าพเจ้ามักเข้ากันไม่ได้กับพี่ๆ น้องๆ $\bar{X} = 2.80$ (56)

ข้อ 67 มีบุคคลในครอบครัวข้าพเจ้าเสียชีวิต $\bar{X} = 2.80$ (46)

ด้านการเงิน การงาน และอนาคต

- ข้อ 109 ข้าพเจ้าต้องการค้นพบความสามารถของตัวเองในการ
ประกอบอาชีพ $\bar{X} = 3.13$ (119)
- ข้อ 110 ข้าพเจ้าอยากเลือกอาชีพด้วยตนเอง $\bar{X} = 3.09$ (86)
- ข้อ 106 ข้าพเจ้าต้องการความรู้เพิ่มขึ้นเกี่ยวกับการเรียนในระดับ
มหาวิทยาลัย $\bar{X} = 3.08$ (115)
- ข้อ 111 ข้าพเจ้าต้องการรับรู้เกี่ยวกับอาชีพต่างๆ มากกว่านี้
 $\bar{X} = 2.97$ (118)
- ข้อ 104 ข้าพเจ้าตัดสินใจว่าจะเรียนโปรแกรม (สาขา) ใดใน
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย $\bar{X} = 2.97$ (68)

ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนทั้งชายและหญิง

- ข้อ 141 ข้าพเจ้าต้องการเรียนรู้เกี่ยวกับวิธีเดินร่ำ
 $\bar{X} = 2.89$ (82)
- ข้อ 125 ข้าพเจ้าไม่ทราบวิธีการมีนัดกับเพื่อนเพศตรงข้าม
 $\bar{X} = 2.86$ (77)
- ข้อ 127 ข้าพเจ้ามักไม่ได้รับอนุญาตให้ออกนอกบ้านเสมอใน
เวลากลางคืน $\bar{X} = 2.80$ (90)
- ข้อ 128 ข้าพเจ้าไม่ได้รับอนุญาตให้มีนัดกับเพื่อนเพศตรงข้าม
 $\bar{X} = 2.72$ (67)
- ข้อ 136 ข้าพเจ้ามีปัญหาเกี่ยวกับเพื่อนหญิง $\bar{X} = 2.67$ (60)

ด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่นโดยทั่วไป

- ข้อ 163 ข้าพเจ้าคิดถึงใครบางคนอย่างมาก $\bar{X} = 3.05$ (100)
- ข้อ 161 ข้าพเจ้าต้องการมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีกว่านี้
 $\bar{X} = 2.82$ (94)
- ข้อ 152 ข้าพเจ้ารู้สึกกระตือรือร้นใจง่ายเกินไป
 $\bar{X} = 2.76$ (89)
- ข้อ 167 ข้าพเจ้าอารมณ์เสื่อง่าย $\bar{X} = 2.72$ (102)
- ข้อ 146 ข้าพเจ้าเป็นคนมีเพื่อนยาก $\bar{X} = 2.71$ (55)

ด้านความกังวลเกี่ยวกับตนเอง

- ข้อ 202 ข้าพเจ้าทำใจในบางเรื่องได้ยาก $\bar{X} = 2.91$ (129)

- ข้อ 204 ข้าพเจ้ารู้สึกลำบากในการพูดถึงปัญหาหรือความยุ่งยาก
ของตัวเอง $\bar{X} = 2.87$ (110)
- ข้อ 201 ข้าพเจ้าไม่สามารถลืมความผิดที่ได้ทำลงไป
 $\bar{X} = 2.77$ (127)
- ข้อ 195 ข้าพเจ้ารู้สึกละเอียดใจกับการกระทำบางอย่างที่ได้กระทำ
ลงไป $\bar{X} = 2.71$ (128)
- ข้อ 192 ข้าพเจ้าเป็นคนขี้ลืม $\bar{X} = 2.70$ (132)

เมื่อพิจารณาเฉพาะผู้ที่มีปัญหาการปรับตัว (นักเรียนที่ตอบหมายเลข 2 3 และ 4)
พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับปานกลางมี
ปัญหาการปรับตัวรายชื่อในแต่ละด้านดังนี้

ด้านสุขภาพและพัฒนาการทางด้านร่างกาย

- ข้อ 20 ข้าพเจ้ากลัวว่าจะต้องมีการผ่าตัด $\bar{X} = 2.83$ (151)
- ข้อ 24 ข้าพเจ้าสูบบุหรี่ $\bar{X} = 2.81$ (43)
- ข้อ 6 ข้าพเจ้าเตี้ยเกินไป $\bar{X} = 2.65$ (179)
- ข้อ 19 ข้าพเจ้ามีปัญหาเกี่ยวกับระบบทางเดินอาหาร เช่น
โรคกระเพาะ ปวดท้องบ่อยๆ $\bar{X} = 2.61$ (157)
- ข้อ 26 ข้าพเจ้ามีน้ำหนักเกินกว่ามาตรฐาน $\bar{X} = 2.61$ (78)

ด้านโรงเรียน

- ข้อ 44 ข้าพเจ้ารู้สึกกังวลเกี่ยวกับคะแนนผลการเรียน
 $\bar{X} = 2.79$ (301)
- ข้อ 47 โรงเรียนมีระเบียบและกฎข้อบังคับเข้มงวดเกินไป
 $\bar{X} = 2.78$ (222)
- ข้อ 37 ข้าพเจ้ามีปัญหาในเรื่องการคำนวณ $\bar{X} = 2.66$ (275)
- ข้อ 52 ข้าพเจ้ามีปัญหาในการออกไปรายงานปากเปล่า
 $\bar{X} = 2.68$ (250)
- ข้อ 36 ข้าพเจ้ากลัวความผิดพลาดในการเรียน
 $\bar{X} = 2.65$ (279)

ด้านบ้านและครอบครัว

- ข้อ 69 บิดามารดาของข้าพเจ้าแยกกันหรือหย่าร้างกัน
 $\bar{X} = 3.27$ (89)

- ข้อ 68 บิดาหรือมารดาข้าพเจ้าถึงแก่กรรม $\bar{X} = 3.15$ (52)
 ข้อ 67 มีบุคคลในครอบครัวข้าพเจ้าเสียชีวิต $\bar{X} = 2.92$ (78)
 ข้อ 84 ข้าพเจ้าต้องการความมีอิสระที่บ้านมากกว่าที่เป็นอยู่
 $\bar{X} = 2.83$ (189)
 ข้อ 62 ข้าพเจ้าไม่ได้อาศัยอยู่กับบิดามารดา $\bar{X} = 2.78$ (74)

ด้านการเงิน การงาน และอนาคต

- ข้อ 92 ข้าพเจ้าต้องขอเงินจากบิดามารดา $\bar{X} = 2.99$ (202)
 ข้อ 109-ข้าพเจ้าต้องการค้นพบความสามารถของตัวเองในการ
 ประกอบอาชีพ $\bar{X} = 2.97$ (234)
 ข้อ 95 ครอบครัวข้าพเจ้าไม่มีรถยนต์ $\bar{X} = 2.93$ (97)
 ข้อ 108 ข้าพเจ้าอยากมีงานทำในช่วงปิดภาคเรียน
 $\bar{X} = 2.92$ (240)
 ข้อ 106 ข้าพเจ้าต้องการความรู้เพิ่มขึ้นเกี่ยวกับการเรียนในระดับ
 มหาวิทยาลัย $\bar{X} = 2.92$ (218)

ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนทั้งชายและหญิง

- ข้อ 127 ข้าพเจ้ามักไม่ได้รับอนุญาตให้ออกนอกบ้านเสมอใน
 เวลากลางคืน $\bar{X} = 3.05$ (209)
 ข้อ 141 ข้าพเจ้าต้องการเรียนรู้เกี่ยวกับวิธีเดินร่ำ
 $\bar{X} = 2.91$ (190)
 ข้อ 128 ข้าพเจ้าไม่ได้รับอนุญาตให้มันดักกับเพื่อนเพศตรงข้าม
 $\bar{X} = 2.67$ (171)
 ข้อ 131 ที่บ้านของข้าพเจ้าไม่มีที่ที่จะรับรองเพื่อนๆ ให้สนุกสนาน
 ได้ $\bar{X} = 2.62$ (176)
 ข้อ 129 ข้าพเจ้าต้องการรู้จักเกี่ยวกับเพื่อนหญิงมากกว่านี้
 $\bar{X} = 2.62$ (155)

ด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่นโดยทั่วไป

- ข้อ 163 ข้าพเจ้าคิดถึงใครบางคนอย่างมาก $\bar{X} = 2.97$ (201)
 ข้อ 162 ข้าพเจ้ารู้สึกว่ามีผู้ใดเข้าใจในตัวข้าพเจ้า $\bar{X} = 2.70$ (87)
 ข้อ 167 ข้าพเจ้าอารมณ์เสียง่าย $\bar{X} = 2.63$ (218)
 ข้อ 152 ข้าพเจ้ารู้สึกกระตือรือร้นใจง่ายเกินไป
 $\bar{X} = 2.63$ (190)

ข้อ 161 ข้าพเจ้าต้องการมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีกว่านี้
 $\bar{X} = 2.63 (174)$

ด้านความกังวลเกี่ยวกับตนเอง

ข้อ 202 ข้าพเจ้าทำใจในบางเรื่องได้ยาก $\bar{X} = 2.96 (255)$

ข้อ 204 ข้าพเจ้ารู้สึกลำบากในการพูดถึงปัญหาหรือความยุ่งยาก
 ของตัวเอง $\bar{X} = 2.82 (216)$

ข้อ 201 ข้าพเจ้าไม่สามารถลืมนความผิดที่ได้ทำลงไป
 $\bar{X} = 2.79 (255)$

ข้อ 195 ข้าพเจ้ารู้สึกละเอียดใจกับการกระทำบางอย่างที่ได้กระทำ
 ลงไป $\bar{X} = 2.69 (257)$

ข้อ 199 ข้าพเจ้ากลัวกรรมตามสนอง $\bar{X} = 2.69 (218)$

เมื่อพิจารณาเฉพาะผู้ที่มีปัญหาการปรับตัว (นักเรียนที่ตอบหมายเลข 2 3 และ 4)
 พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับต่ำมีปัญหา
 การปรับตัวรายชื่อในแต่ละด้านดังนี้

ด้านสุขภาพและพัฒนาการทางด้านร่างกาย

ข้อ 20 ข้าพเจ้ากลัวว่าจะต้องมีการผ่าตัด $\bar{X} = 3.04 (75)$

ข้อ 19 ข้าพเจ้ามีปัญหาเกี่ยวกับระบบทางเดินอาหาร เช่น
 โรคกระเพาะ ปวดท้องบ่อยๆ $\bar{X} = 2.75 (71)$

ข้อ 6 ข้าพเจ้าเตี้ยเกินไป $\bar{X} = 2.71 (71)$

ข้อ 24 ข้าพเจ้าสูบบุหรี่ $\bar{X} = 2.68 (31)$

ข้อ 30 ข้าพเจ้ารู้สึกกังวลกับส่วนของร่างกายที่บกพร่อง
 $\bar{X} = 2.65 (77)$

ด้านโรงเรียน

ข้อ 44 ข้าพเจ้ารู้สึกกังวลเกี่ยวกับคะแนนผลการเรียน
 $\bar{X} = 3.05 (126)$

ข้อ 31 ข้าพเจ้าได้คะแนนผลการเรียนต่ำ $\bar{X} = 3.04 (121)$

ข้อ 37 ข้าพเจ้ามีปัญหาในเรื่องการคำนวณ $\bar{X} = 2.92 (111)$

ข้อ 36 ข้าพเจ้ากลัวความผิดพลาดในการเรียน
 $\bar{X} = 2.85 (117)$

ข้อ 45 ข้าพเจ้าเรียนหนังสือไม่ค่อยเก่ง $\bar{X} = 2.84 (125)$

ด้านการเงิน การงาน และอนาคต

- ข้อ 92 ข้าพเจ้าต้องขอเงินจากบิดามารดา $\bar{X} = 2.99$ (88)
 ข้อ 110 ข้าพเจ้าอยากเลือกอาชีพด้วยตนเอง $\bar{X} = 2.95$ (78)
 ข้อ 109 ข้าพเจ้าต้องการค้นพบความสามารถของตัวเองในการ
 ประกอบอาชีพ $\bar{X} = 2.91$ (80)
 ข้อ 111 ข้าพเจ้าต้องการรับรู้เกี่ยวกับอาชีพต่างๆ มากกว่านี้
 $\bar{X} = 2.87$ (86)
 ข้อ 116 ข้าพเจ้าต้องการความรู้เพิ่มขึ้นเกี่ยวกับการเรียนในระดับ
 มหาวิทยาลัย $\bar{X} = 2.86$ (73)

ด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่นโดยทั่วไป

- ข้อ 163 ข้าพเจ้าคิดถึงใครบางคนอย่างมาก $\bar{X} = 2.92$ (88)
 ข้อ 168 ข้าพเจ้าเป็นคนหัวดี $\bar{X} = 2.72$ (89)
 ข้อ 147 ข้าพเจ้านี้อาย $\bar{X} = 2.72$ (83)
 ข้อ 161 ข้าพเจ้าต้องการมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีกว่านี้
 $\bar{X} = 2.69$ (80)
 ข้อ 173 ข้าพเจ้าจะออกจากเพื่อนที่ไม่ชอบ
 $\bar{X} = 2.66$ (76)

ด้านความกังวลเกี่ยวกับตนเอง

- ข้อ 202 ข้าพเจ้าทำใจในบางเรื่องได้ยาก $\bar{X} = 2.77$ (93)
 ข้อ 204 ข้าพเจ้ารู้สึกลำบากในการพูดถึงปัญหาหรือความยุ่งยาก
 ของตัวเอง $\bar{X} = 2.75$ (70)
 ข้อ 201 ข้าพเจ้าไม่สามารถลืมความผิดที่ได้ทำลงไป
 $\bar{X} = 2.72$ (97)
 ข้อ 192 ข้าพเจ้าเป็นคนขี้อาย $\bar{X} = 2.68$ (109)
 ข้อ 191 ข้าพเจ้ามักใจลอย $\bar{X} = 2.57$ (94)

เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยคะแนนปัญหาการปรับตัวแต่ละด้าน เฉพาะผู้ที่มีปัญหาการปรับตัว (นักเรียนที่ตอบหมายเลข 2 3 และ 4) พบว่า

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาการปรับตัว ส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ซึ่งคิดเป็นค่าเฉลี่ย = 2.76 โดยมีปัญหาด้านบ้านและครอบครัวมากกว่าด้านอื่นๆ ค่าเฉลี่ย

=3.17 รองลงมา ได้แก่ ด้านการเงิน การงาน และอนาคต ด้านโรงเรียน ด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่นโดยทั่วไป ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนทั้งชายและหญิง ด้านความกังวลเกี่ยวกับตนเอง และด้านสุขภาพและพัฒนาการทางด้านร่างกาย ซึ่งมีค่าเฉลี่ย = 3.00 2.91 2.85 2.70 2.68 และ 2.00 ตามลำดับ

นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาการปรับตัว ส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ซึ่งคิดเป็นค่าเฉลี่ย = 2.85 โดยมีปัญหาด้านการเงิน การงาน และอนาคต มากกว่าด้านอื่นๆ ค่าเฉลี่ย = 3.50 รองลงมา ได้แก่ ด้านบ้านและครอบครัว ด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่นโดยทั่วไป ด้านโรงเรียน ด้านความกังวลเกี่ยวกับตนเอง ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนทั้งชายและหญิง และด้านสุขภาพและพัฒนาการทางด้านร่างกาย ซึ่งมีค่าเฉลี่ย = 3.20 3.14 2.86 2.75 2.50 และ 2.00 ตามลำดับ

นักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาการปรับตัว ส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ซึ่งคิดเป็นค่าเฉลี่ย = 2.76 โดยมีปัญหาในลำดับ 1 เท่ากัน จำนวน 3 ด้าน คือ ด้านโรงเรียน ด้านบ้านและครอบครัว ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนทั้งชายและหญิง ค่าเฉลี่ย = 3.00 รองลงมา ได้แก่ ด้านความกังวลเกี่ยวกับตนเอง ด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่นโดยทั่วไป ด้านการเงิน การงาน และอนาคต ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 2.57 2.50 และ 2.50 ตามลำดับ ส่วนปัญหาด้านสุขภาพและพัฒนาการทางด้านร่างกายไม่พบนักเรียนหญิงที่มีปัญหาในด้านนี้

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับสูงที่มีปัญหาการปรับตัว ส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ซึ่งคิดเป็นค่าเฉลี่ย = 2.66 โดยมีปัญหาด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนทั้งชายและหญิง มากกว่าด้านอื่นๆ ค่าเฉลี่ย = 3.50 รองลงมา ได้แก่ ด้านโรงเรียน ด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่นโดยทั่วไป ด้านบ้านและครอบครัว ด้านความกังวลเกี่ยวกับตนเอง ด้านการเงิน การงาน และอนาคต ซึ่งมีค่าเฉลี่ย = 3.00 2.75 2.50 2.20 และ 2.00 ตามลำดับ ส่วนปัญหาด้านสุขภาพและพัฒนาการทางด้านร่างกายนั้นไม่พบผู้มีปัญหา

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับปานกลางที่มีปัญหาการปรับตัว ส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ซึ่งคิดเป็นค่าเฉลี่ย = 2.71 โดยมีปัญหา ด้านบ้านและครอบครัว มากกว่าด้านอื่นๆ ค่าเฉลี่ย = 3.00 รองลงมา ได้แก่ ด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่นโดยทั่วไป ด้านการเงิน การงาน และอนาคต ด้านความกังวลเกี่ยวกับตนเอง ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนทั้งชายและหญิง ด้านโรงเรียน ซึ่งมีค่าเฉลี่ย = 2.80 2.75 2.63 2.60 และ 2.50 ตามลำดับ ส่วนปัญหาด้านสุขภาพและพัฒนาการทางด้านร่างกายนั้นไม่พบผู้มีปัญหา

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับต่ำที่มี ปัญหาการปรับตัว ส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ซึ่งคิดเป็นค่าเฉลี่ย = 3.00 โดยมีปัญหา ลำดับ 1 เท่ากัน จำนวน 2 ด้าน คือ ด้านบ้านและครอบครัว ด้านการเงิน การงาน และอนาคต ค่าเฉลี่ย = 3.67 รองลงมา ได้แก่ ด้านโรงเรียน ด้านความกังวลเกี่ยวกับตนเอง ด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่นโดยทั่วไป ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนทั้งชายและหญิง และด้านสุขภาพและ พัฒนาการทางด้านร่างกาย ซึ่งมีค่าเฉลี่ย = 3.20 3.17 3.00 2.33 และ 2.00 ตามลำดับ

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาการปรับตัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ใน โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร สามารถอภิปรายผลในประเด็นสำคัญๆ ดังนี้

1. ปัญหาการปรับตัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย แต่ก็มีจำนวนคนที่เป็น ปัญหา จำนวน 508 คนคิดเป็นร้อยละ 78.2 ซึ่งอาจเป็นเพราะในสังคมปัจจุบันวัยรุ่นมีอิสระใน การแสดงออกด้านต่างๆ มีความสามารถจนเป็นที่ยอมรับของสังคมมากขึ้น รวมทั้งบทบาทของ เทคโนโลยีได้เข้ามามีส่วนช่วยลดการเกิดปัญหาการปรับตัวได้เป็นส่วนหนึ่ง เช่น ในด้านการ เรียน เด็กสามารถเพิ่มเติมความรู้โดยสามารถเรียนได้จาก คอมพิวเตอร์ โทรทัศน์ วิทยุทัศน์ ทำให้การเรียนรู้ง่ายและสะดวกขึ้น หรือเมื่อมีปัญหาสงสัยสามารถปรึกษาหรือสอบถามได้ ทางโทรศัพท์ เช่น การเรียนภาษาอังกฤษ เป็นต้น และในด้านการสร้างความสัมพันธ์กับเพื่อน หรือบุคคลอื่น เด็กอาจไม่กล้าพูดคุยหรือสร้างความสัมพันธ์ด้วยก็สามารถใช้โทรศัพท์ อินเทอร์เน็ต เป็นตัวแทนทำให้เกิดความคุ้นเคยกันก่อน ทำให้เด็กกล้าที่จะพูดคุยหรือสร้างความสัมพันธ์ กับเพื่อนหรือผู้อื่นได้ดีขึ้น หรือเด็กอาจเรียนรู้การสร้างมนุษยสัมพันธ์ การเข้าสังคมจากสื่อต่างๆ เช่น สื่อโฆษณาทางหนังสือพิมพ์ นิตยสาร โทรทัศน์ วิทยุ เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ล้วนมีส่วนช่วย ในการปรับตัวของเด็กได้ส่วนหนึ่ง แต่ก็ยังมีปัจจัยอื่นที่ทำให้เด็กมีปัญหาการปรับตัวอยู่ในระดับ น้อย อาจเนื่องจากครอบครัวให้ความอิสระ ยอมรับและเข้าใจในเด็กวัยรุ่นมากขึ้น เด็กจึงมีอิสระ ในการแสดงความคิด การตัดสินใจ รวมทั้งการคบเพื่อน อีกทั้งครอบครัวของนักเรียนอาจมีฐานะ ทางเศรษฐกิจที่ดีมีความพร้อมและความสามารถที่จะหาสิ่งต่างๆ มาตอบสนองความต้องการ ของนักเรียน ดังนั้นความรู้สึกว่ามีปมด้อย ไม่ทัดเทียมกับเพื่อน จึงอาจเกิดขึ้นได้น้อยหรืออาจ ไม่มีความรู้สึกแบบนั้นเกิดขึ้นได้เลย ส่วนสังคมก็ให้โอกาสวัยรุ่นได้แสดงความสามารถต่างๆ และ อาจมีวัยรุ่นบางส่วนที่สามารถหารายได้ได้ด้วยตนเองเพื่อมาจับจ่ายใช้สอยในเรื่องส่วนตัวตอบสนองความต้องการทางกาย ทางใจ ของตนเอง จึงมีส่วนทำให้ลดความวิตกกังวลเกี่ยวกับการ เงินได้มาก นอกจากนั้นโรงเรียนของนักเรียนอาจมีคุณภาพการศึกษาที่ดี มีความพร้อมทั้ง

บุคลากร สิ่งแวดล้อม ในการสนับสนุนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับสภาพที่เปลี่ยนไปของสังคมมากขึ้น เช่น มีกิจกรรมเสริมมากขึ้นเพื่อให้นักเรียนได้แสดงออกถึงความสามารถต่างๆ สอนให้นักเรียนสามารถเรียนรู้การเข้าสังคมการใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่น สำหรับในส่วนตัวของนักเรียนก็อาจไม่มีความบกพร่องทางบุคลิกภาพหรือทางร่างกาย ไม่มีปัญหาเกี่ยวกับเพื่อน ๆ สิ่งต่างๆ เหล่านี้ ก็ล้วนมีส่วนช่วยให้นักเรียนในสังคมปัจจุบันนี้มีความสามารถในการปรับตัวได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพาสนา ผโลศิลป์ (2535) ที่พบว่าวัยรุ่นตอนต้นทั้งเพศชายและหญิงในกรุงเทพมหานคร โดยส่วนรวมมีปัญหาการปรับตัวอยู่ในระดับน้อย

เมื่อแยกตามรายด้านพบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีปัญหาการปรับตัวอยู่ในระดับน้อยทุกด้านเช่นเดียวกัน โดยเรียงลำดับ 1-3 ของปัญหา ได้แก่ ด้านโรงเรียน ด้านการเงิน การงานและอนาคต ด้านความกังวลเกี่ยวกับตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพาสนา ผโลศิลป์ (2535) ที่พบว่า วัยรุ่นตอนต้น ในกรุงเทพมหานคร ประสบปัญหาการปรับตัว ลำดับ 1 ด้านโรงเรียน ลำดับ 2 ด้านการเงิน การงานและอนาคต และลำดับ 3 ด้านความกังวลเกี่ยวกับตนเอง

สำหรับกรณีที่พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีปัญหาการปรับตัวด้านโรงเรียนเป็น ลำดับ 1 เพราะปัจจุบันวัยรุ่นส่วนใหญ่ยอมรับการศึกษาว่ามีความสำคัญต่อความสำเร็จในชีวิตและสังคม นักเรียนที่เรียนดีจะมีโอกาสหรือทางเลือกในสังคมทั้งในด้านการศึกษา ในสถาบันที่มีชื่อเสียง การประกอบอาชีพที่ดี มั่นคง มีเงินเดือนสูง การสร้างฐานะที่มั่นคง การคบเพื่อน และเพศตรงข้าม เป็นการสร้างคุณภาพชีวิตที่ดี ในทางตรงกันข้ามนักเรียนที่เรียนไม่ดี โอกาสในสิ่งต่างๆ เหล่านี้จะลดลงทันที ดังนั้นนักเรียนที่เรียนไม่ดี อาจไม่เป็นที่ยอมรับของครู โรงเรียน เพื่อน ครอบครัว เพราะครูอาจให้ความสนใจที่เรียนดี เนื่องจากสอนง่าย เรียนรู้ได้เร็ว ทำให้ครูไม่เหนื่อยในการสอน อีกทั้งผลการเรียนยังเป็นที่น่าพอใจของครูอีกด้วย ส่วนโรงเรียนเองก็ให้ความสนใจและมักจะสนับสนุนให้โอกาสแก่นักเรียนที่เรียนดีเสมอ เนื่องจากเป็นกลุ่มที่สามารถสร้างชื่อเสียงให้แก่โรงเรียนได้ ส่วนเพื่อนๆ ก็มักต้องที่จะการคบหาเพื่อนที่เรียนดีเนื่องจากสามารถช่วยเหลือในด้านการเรียนของตนได้ สำหรับครอบครัวก็อยากให้บุตรหลานของตนเรียนดีเพื่อจะได้สร้างชื่อเสียงให้เป็นเกียรติแก่ครอบครัว สิ่งเหล่านี้ล้วนสร้างความกดดันให้แก่ นักเรียนต้องมีการแข่งขันทางด้านการเรียนสูงขึ้น อาจก่อให้เกิดความเครียด ความวิตกกังวล เมื่อไม่เป็นไปตามความคาดหวังของตนเองและครอบครัวหรือสังคมก็อาจเกิดความท้อแท้ ซึมเศร้าได้ ประกอบกับวัยนี้เป็นวัยที่ติดเพื่อน ชอบเลียนแบบหรือทำตามเพื่อน อาจมีการโดดเรียนเพื่อหนีเที่ยว ดิตยาเสพติด อีกทั้งวัยนี้ยังเป็นวัยที่เริ่มมีความสนใจในเพศตรงข้าม อาจทำให้ความสนใจในการเรียนลดลง เกิดปัญหาไม่มีสมาธิในการเรียน มีเวลาในการศึกษาไม่เพียงพอได้คะแนนต่ำ กลัวการสอบ กลัวความผิดพลาดในการเรียน และตัวนักเรียนอาจมีสติปัญญาที่ค่อนข้างต่ำทำให้เรียนได้ช้า ไม่ทันเพื่อน เกิดความเครียดและความวิตกกังวลในการเรียน มี

ปัญหาการปรับตัวตามมา ทำให้นักเรียนอาจไม่ชอบหรือเกลียดโรงเรียน ไม่ชอบเรียนเรียนหนังสือ เข้ากับเพื่อนที่โรงเรียนไม่ได้ เป็นต้น ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของสาโรช คำรัตน์ (2522) ซึ่งพบว่าผู้ที่อยู่ในวัยเรียนจะมีความวิตกกังวลสูงมากในเรื่องการเรียน

สำหรับกรณีที่พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีปัญหาการปรับตัวด้านการเงิน การงาน และอนาคต เป็นลำดับ 2 อาจเป็นเพราะครอบครัวของนักเรียนมีความจำกัดในด้านเศรษฐกิจทำให้ไม่สามารถตอบสนองความต้องการทางกาย ทางใจ ของนักเรียนได้ เป็นผลให้นักเรียนเกิดความรู้สึกไม่สบายใจ ด้อยกว่าเพื่อน ไม่สามารถกระทำการต่างๆ เช่น การแต่งกาย การคบเพื่อน และร่วมกิจกรรมของกลุ่ม ได้เช่นเดียวกับเพื่อนในวัยเดียวกัน (Kenneth, 1978) ประกอบกับสังคมในปัจจุบันมีค่านิยมด้านวัตถุมากขึ้น ซึ่งจะเห็นได้จากสื่อโฆษณาต่างๆ ที่ล้วนส่งเสริมให้ผู้คนนิยมด้านวัตถุเพิ่มขึ้น เช่น ค่านิยมการใช้บัตรเครดิตเนื่องมาจากถ้ามีบัตรเครดิตจะทำให้ได้รับการยอมรับจากสังคมสามารถใช้จ่ายไม่จำกัดวงเงิน เป็นต้น อีกทั้งนักเรียนสมัยนี้มีการใช้จ่ายที่ฟุ่มเฟือยมากขึ้น เช่น การใช้วิทยุติดตามตัว การใช้โทรศัพท์มือถือ เป็นต้น เพื่อให้มีความทัดเทียมและเป็นที่ยอมรับในกลุ่มเพื่อนๆ จึงทำให้นักเรียนวัยนี้มีความกังวลในเรื่องการเงินมากขึ้น เกิดปัญหาการปรับตัว นักเรียนอาจไม่มีความมั่นใจในการเข้ากลุ่ม กลัวจะไม่เป็นที่ยอมรับของกลุ่ม มีการเก็บตัว ไม่ชอบเข้าสังคม หรืออาจเกิดพฤติกรรม การลักขโมยเพื่อให้ได้มาซึ่งเงินหรือสิ่งของทัดเทียมกับเพื่อนๆ รวมทั้งนักเรียนอาจมีปัญหาด้านการเรียน ผลการเรียนไม่ดีได้คะแนนต่ำก็ย่อมจะทำให้การวางแผนในอนาคตเป็นไปตามความคาดหวังได้ยาก ทั้งเรื่องอาชีพการงาน การสร้างฐานะของครอบครัวในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยในครั้งนี้ที่พบว่า นักเรียนมีความกังวลในเรื่องการเงิน การงาน และอนาคต เกิดความกังวลในการหางาน ต้องการรับรู้เกี่ยวกับอาชีพต่างๆ มากขึ้น ไม่แน่ใจว่าจะเลือกอาชีพได้ถูกต้องเหมาะสมแก่ตนเอง กลัวอนาคต สิ่งเหล่านี้ส่งผลทำให้เกิดความเครียด ความวิตกกังวล ไม่มีความมั่นใจในอนาคตข้างหน้าของตนเอง ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของสาโรช คำรัตน์ (2522) ซึ่งพบว่าผู้ที่อยู่ในวัยเรียนจะมีความวิตกกังวลสูงมากในเรื่องฐานะ

สำหรับกรณีที่พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีปัญหาการปรับตัวด้านความกังวลเกี่ยวกับตนเอง เป็นลำดับ 3 เพราะนักเรียนอาจยังไม่สามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์ได้ดี ทำให้ไม่มีความมั่นคงทางอารมณ์ อ่อนไหวง่าย สามารถเกิดความขัดแย้งในจิตใจ ความคับข้องใจได้ง่าย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยในครั้งนี้ที่พบว่านักเรียนมีปัญหารายข้อ เช่น สามารถทำใจในบางเรื่องได้ยาก รู้สึกละอายใจกับการกระทำบางอย่าง กลัวการกระทำผิด ไม่สามารถลืมความผิดที่ได้กระทำลงไป อาจทำให้ยากแก่การติดต่อสร้างสัมพันธ์กับเพื่อนหรือผู้อื่นได้ (สุชา จันทน์เอม และสุรางค์ จันทน์เอม, 2520) และอาจเนื่องด้วยนักเรียนยังมีประสบการณ์การเรียนรู้น้อยทำให้ไม่สามารถแก้ไขความคับข้องใจได้ อาจก่อให้เกิดความวิตกกังวลเกี่ยวกับตนเอง เกิดการลดคุณค่าของตนเอง คิดว่าตนเองเป็นคนไม่ดี ไม่กล้าหรือไม่มี

ความมั่นใจในการเข้าสังคม และแยกตัวอยู่ในโลกของตัวเอง ซึ่งอาจส่งผลให้นักเรียนมีปัญหา การปรับตัวในด้านอื่นๆ ตามมา

2. ปัญหาการปรับตัวของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

2.1 นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีปัญหาการปรับตัวอยู่ในระดับน้อย แต่ก็ มีจำนวนคนที่เป็ปัญหา จำนวน 250 คน คิดเป็นร้อยละ 74.0 ซึ่งอาจเป็นเพราะโดยลักษณะ ของสังคมไทยทั้งในสมัยก่อนและปัจจุบันนี้มักให้ออกาส และยกย่องเพศชายในการเป็นผู้นำ ทุกๆ เรื่อง จะเห็นได้จากเพศชายมักจะได้รับโอกาสหรือสิทธิทางสังคมมากกว่าเพศหญิงเสมอ เช่น การประกอบอาชีพในหลายสาขาอาชีพรับเพศชายมากกว่าเพศหญิง ได้แก่ ปลัดอำเภอ ทหาร นักบิน เป็นต้น อีกทั้งทางสังคม โรงเรียน และในครอบครัว วัยรุ่นชายจะได้รับการยอมรับ ให้มีอิสระในการแสดงออก โดยเฉพาะบทบาทของการเป็นผู้นำ เช่น หัวหน้าห้อง ประธานนัก เรียน ผู้นำเยาวชน เป็นต้น ประกอบกับปัจจุบันเป็นโลกแห่งการสื่อสาร มีเทคโนโลยีต่างๆ ที่ เข้ามามีบทบาทเป็นส่วนช่วยเหลือในการปรับตัวของวัยรุ่นเพิ่มขึ้น เช่น การใช้คอมพิวเตอร์ช่วยใน การเรียนการสอน การใช้วิทยุติดตามตัว โทรศัพท์ หรืออินเทอร์เน็ต ในการสร้างความสัมพันธ์ กับเพื่อนทั้งชายและหญิง เป็นต้น วัยรุ่นชายในสมัยนี้จึงมีโอกาสดูระบายออกในรูปแบบที่ สังคมยอมรับ ลดการเก็บกด เป็นการช่วยลดปัญหาการปรับตัวของวัยรุ่นได้ส่วนหนึ่ง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพาสนา ผลเลิศศิลป์ (2535) ที่ว่าวัยรุ่นเพศชาย ใน กรุงเทพมหานคร มีปัญหาการปรับตัวอยู่ในระดับน้อย

เมื่อแยกตามรายด้านพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีปัญหาอยู่ใน ระดับน้อยทุกด้านเช่นเดียวกัน โดยเรียงลำดับ 1-3 ของปัญหา ได้แก่ ด้านโรงเรียน ด้าน ความสัมพันธ์กับเพื่อนทั้งชายและหญิง ด้านความกังวลเกี่ยวกับตนเอง

ปัญหาการปรับตัวด้านโรงเรียน ของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ยัง คงเป็นลำดับ 1 อาจเป็นเพราะวัยรุ่นชายจะต้องเป็นผู้นำของครอบครัวในอนาคต จะต้องมีการ สร้างครอบครัวที่มั่นคง เป็นหลักให้ครอบครัว เมื่อสังคมได้มอบบทบาทการเป็นผู้นำให้แก่เพศ ชาย เพศชายจึงค่อนข้างที่จะได้รับความกดดันจากสังคมทางอ้อม จึงต้องหาหนทางเพื่อนาตนเอง ไปสู่ความสำเร็จในชีวิตและสังคม อีกทั้งวัยรุ่นชายก็ยอมรับว่าการศึกษาสำคัญต่อ ความสำเร็จในชีวิตและสังคม วัยรุ่นชายส่วนใหญ่จึงให้ความสำคัญกับการเรียนมาก ประกอบ กับมีการแข่งขันด้านการเรียนสูงขึ้นเพื่อสร้างโอกาสทางเลือกให้แก่ตนเองรวมทั้งต้องการให้เป็น ที่ยอมรับของสังคมไม่ว่าจะเป็นโรงเรียน กลุ่มเพื่อน หรือครอบครัว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยใน

ครั้งนี้พบว่า นักเรียนชายมีความวิตกกังวลและความเครียดมากในด้านการเรียน กลัวการสอบ กลัวความผิดพลาดในการเรียน นอกจากนี้นักเรียนชายในวัยนี้เริ่มมีความสนใจในเพศตรงข้าม จึงอาจให้ความสนใจแก่นักเรียนหญิงมากเกินไปจนไม่มีสมาธิในการเรียน (สุชา จันทน์เอม, 2536) ไม่มีเวลาในการศึกษาค้นคว้าอย่างเพียงพอ ทำให้ผลการเรียนไม่ดีได้คะแนนต่ำ และวัยนี้ยังเป็นวัยที่อยาก رؤ้อยากเห็น อยากทดลอง คิดเพื่อน ต้องการการยอมรับจากกลุ่มเพื่อนมาก อาจมีการโดดเรียน หนีเที่ยว ติดยาเสพติด ไม่สนใจการเรียน ส่งผลกระทบต่อด้านการเรียนเกิดปัญหาการปรับตัวด้านโรงเรียนตามมา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพาสนา ผโลศิลป์ (2535) ที่ว่าวัยรุ่นตอนต้นเพศชาย ในกรุงเทพมหานคร ประสบปัญหาการปรับตัวมากที่สุดด้านโรงเรียน

ในกรณีที่พบว่านักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีปัญหาการปรับตัวด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนทั้งชายและหญิง เป็นลำดับ 2 อาจเพราะนักเรียนชายวัยนี้เป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงทางพัฒนาการสูง อยู่ในสภาพหัวเดียวหัวต่อของชีวิตที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางร่างกาย ความคิด จิตใจ อารมณ์ และสังคม ดังนั้นนักเรียนที่มีการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายช้าหรือเร็วเกินไป เช่น มีเสียงเปลี่ยนไปเร็วกว่าเพื่อนๆ ก็จะทำให้เกิดความกระดากอายไม่กล้าพูด เพราะกลัวถูกหัวเราะเยาะ หรือมีรูปร่างเล็กผอมแห้งแรงน้อยก็จะขาดความมั่นใจ เกิดเป็นปมด้อย พยายามหลบหน้า ไม่กล้าคบเพื่อน กลายเป็นเด็กขี้อายไม่ค่อยกล้าแสดงออก หรืออ้วนก็มักจะถูกล้อเลียนอยู่เสมอ (สุชา จันทน์เอม, 2536) และโดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียนวัยนี้เป็นวัยที่มีอารมณ์เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ไม่มีความแน่นอนและคงที่ ทำให้ไม่มีความมั่นคงทางอารมณ์อ่อนไหวง่าย ย่อมสามารถเกิดความขัดแย้งในใจได้ง่าย นอกจากนี้นักเรียนยังมีประสบการณ์เรียนรู้น้อย จึงทำให้การแก้ปัญหาอาจทำได้ไม่ดีหรือไม่ถูกต้อง อีกทั้งนักเรียนชายเป็นเพศที่ต้องแสดงบทบาทของการเป็นผู้นำอยู่เสมอ จึงอาจเกิดความสับสนลังเลไม่มีความมั่นใจในการแสดงออกเพื่อสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่นหรือเพศตรงข้าม ทำให้อาจเกิดความวิตกกังวลตามมา

สำหรับนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาการปรับตัวด้านความกังวลเกี่ยวกับตนเอง เป็นลำดับ 3 เพราะนักเรียนอาจรู้สึกว่าคุณภาพที่ไม่ดี ทำให้ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ไม่กล้าที่จะทำสิ่งใหม่ๆ ด้วยตนเอง มีความวิตกกังวลแต่ตนเอง ประกอบกับบางครั้งอาจยังมีการควบคุมอารมณ์ได้น้อย มีอารมณ์อ่อนไหวได้ง่าย อาจมีอาการตื่นเต้นตกใจง่าย หรืออาจหลงเชื่ออะไรง่าย หรือเกิดความกลัวโดยไม่มีเหตุผล ซึ่งถ้ามีมากเกินไปอาจทำให้เกิดปัญหาการสุขภาพจิตตามมาได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จารุวรรณ ตั้งศิริมงคล (2529) ที่พบว่าปัญหาารายด้านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนรัฐบาล กรุงเทพมหานครประสบเป็นลำดับ 3 คือการปรับตัวทางอารมณ์และส่วนตัว และยังคงสอดคล้องกับการวิจัยของพาสนา ผโลศิลป์ (2535) ที่พบว่า วัยรุ่นตอนต้นเพศชาย ในกรุงเทพมหานคร ประสบปัญหาการปรับด้านความกังวลเกี่ยวกับตนเองเป็นลำดับ 3

2.2 นักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

นักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีปัญหาการปรับตัวอยู่ในระดับน้อย แต่ก็มีจำนวนคนที่เป็ปัญหา จำนวน 258 คน คิดเป็นร้อยละ 82.7 ซึ่งอาจเป็นเพราะวัยรุ่นหญิงในปัจจุบันนี้สังคมให้การยอมรับมากขึ้นกว่าแต่ก่อน เพศหญิงมีโอกาสและอิสระที่จะแสดงความสามารถได้เกือบทัดเทียมเพศชาย อีกทั้งในโรงเรียนและครอบครัวก็ได้ให้อิสระมากขึ้นกว่าแต่ก่อน รวมทั้งมีอิสระในการแสดงออกทางเพศมากขึ้นด้วย เช่น มีอิสระในการเลือกคู่ครอง การสร้างชีวิตครอบครัว เป็นต้น และยังมีสิทธิในการตัดสินใจหลายๆ อย่างได้ด้วยตนเอง รวมทั้งการแสดงความคิดเห็นด้วย ประกอบกับมีเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทเสริมให้วัยรุ่นหญิงได้เรียนรู้สิ่งต่างๆ ได้มากขึ้นหรือแม้แต่การมีโอกาสในการแสดงออกทางเพศเพิ่มขึ้นในรูปแบบที่สังคมยอมรับ เช่น การใช้เครื่องมือสื่อสารวิทยุติดตามตัว หรือโทรศัพท์ แสดงความรู้สึกับเพศตรงข้าม เป็นการวิธีการระบายออกได้อย่างหนึ่ง อันอาจมีส่วนช่วยลดปัญหาการปรับตัว จึงทำให้วัยรุ่นหญิงสมัยนี้มีปัญหาการปรับตัวอยู่ในระดับน้อย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพาสนา ผโลศิลป์ (2535) ที่พบว่าวัยรุ่นตอนต้นเพศหญิง ในกรุงเทพมหานครประสบปัญหาการปรับตัวอยู่ในระดับน้อย

เมื่อแยกตามรายด้านพบว่า มีปัญหาการปรับตัวอยู่ในระดับน้อยทุกด้านเช่นเดียวกัน โดยเรียงลำดับ 1-3 ของปัญหา ได้แก่ ด้านโรงเรียน ด้านการเงิน การงาน และอนาคต ด้านความกังวลเกี่ยวกับตนเอง

นักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาการปรับตัวด้านโรงเรียน เป็นลำดับ 1 เหมือนกับเพศชาย อาจเป็นเพราะปัจจุบันเพศหญิงเริ่มมีความทัดเทียมกับเพศชายมากยิ่งขึ้น ครอบครัวให้ออกาสในการศึกษาเล่าเรียนเท่ากับเพศชาย อีกทั้งสังคมก็ให้การยอมรับความสามารถของเพศหญิงเพิ่มขึ้นด้วย เด็กวัยรุ่นหญิงสมัยนี้จึงหันมาให้ความสนใจและให้ความสำคัญในการศึกษามากขึ้นเพราะยอมรับว่าการศึกษจะทำให้ได้รับความสำเร็จในชีวิตและสังคม รวมทั้งมีโอกาสดรับการยอมรับจากสังคม โรงเรียน ในครอบครัวต่างๆ กับเด็กวัยรุ่นชาย จึงทำให้นักเรียนหญิงมีการแข่งขันด้านการเรียนตามไปด้วย เป็นผลให้นักเรียนหญิงมีความวิตกกังวลและความเครียดในการเรียน อาจกลัวการสอบ กลัวความผิดพลาดในการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพาสนา ผโลศิลป์ (2535) ที่พบว่า วัยรุ่นตอนต้นเพศหญิง ในกรุงเทพมหานคร ประสบปัญหาการปรับตัวด้านโรงเรียนเป็นลำดับ 1

สำหรับนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีปัญหาการปรับตัวด้านการเงิน การงาน และอนาคต เป็นลำดับ 2 อาจเป็นเพราะความจำกัดในด้านเศรษฐกิจของครอบครัว มักจะเป็นผลทำให้วัยรุ่นเกิดความไม่สบายใจ ด้อยกว่าเพื่อน ไม่สามารถกระทำสิ่งต่างๆ ได้เช่น

เดียวกับเพื่อนรุ่นเดียวกันได้ เนื่องจากวัยรุ่นหญิงต้องการใช้จ่ายในเรื่องต่างๆ มากขึ้นเช่น การแต่งกาย และรวมกิจกรรมของกลุ่ม (Kenneth, 1978) โดยเฉพาะการแต่งกายเพื่อให้เป็นดังคูดเพศตรงข้าม เนื่องจากวัยนี้จะเริ่มสนใจในเพศตรงข้าม จึงต้องการทำตนให้เป็นจุดเด่นและน่าสนใจต่อเพศตรงข้าม อีกทั้งมีสื่อต่างๆ มากมายที่ช่วยส่งเสริมให้วัยรุ่นมีค่านิยมการใช้จ่ายที่ฟุ่มเฟือยมากขึ้น จึงทำให้วัยรุ่นหญิงสมัยนี้มีความวิตกกังวลด้านการเงินมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพาสนา ผโลศิลป์ (2535) ที่พบว่าวัยรุ่นตอนต้นเพศหญิงประสบปัญหาการปรับตัวด้านการเงิน การงานและอนาคตเป็นลำดับ 2

สำหรับนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีปัญหาการปรับตัวด้านความกังวลเกี่ยวกับตนเองเป็นลำดับ 3 อาจเป็นเพราะวัยนี้เป็นวัยที่มีอารมณ์เปลี่ยนแปลงได้ง่าย ไม่คงที่แน่นอน สามารถเกิดข้อขัดแย้งในจิตใจ ความคับข้องใจได้ง่าย ทำให้ขาดความมั่นใจในตนเอง ในการคบเพื่อน การเข้าสังคม การสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น อาจทำให้นักเรียนเป็นคนเก็บตัว หลีกหนีจากสังคม ประกอบกับนักเรียนยังมีประสบการณ์เรียนรู้น้อยก็อาจทำให้ความสามารถการตัดสินใจ แก่ปัญหาต่างๆ ได้ไม่ดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพาสนา ผโลศิลป์ (2535) ที่พบว่าวัยรุ่นตอนต้นเพศหญิงประสบปัญหาการปรับตัวด้านความกังวลเกี่ยวกับตนเองเป็นลำดับ 3

2.3 เปรียบเทียบปัญหาการปรับตัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างเพศชายและเพศหญิง

เมื่อเปรียบเทียบปัญหาการปรับตัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างเพศชายและเพศหญิง พบว่าโดยรวมมีปัญหาการปรับตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนหญิงมีจำนวนผู้มีปัญหาการปรับตัวมากกว่านักเรียนชาย ทั้งนี้อาจเพราะว่าเด็กหญิงจะได้รับการปกป้องมาก มีอิสระน้อยกว่าเด็กชายต้องทำตามความต้องการของบิดามารดาอย่างใกล้ชิด ส่วนเด็กชายมีอิสระในการแสดงพฤติกรรมต่างๆ หรือการแสดงออกทางอารมณ์มากกว่า ได้รับการพ่ารสอนและถูกจู้จี้จากผู้ใหญ่้น้อยกว่า ประกอบกับในสังคมปัจจุบันยังให้การยอมรับ และให้อิสระในการแสดงออกของเพศชายมากกว่าเพศหญิง โอกาสเกิดความเก็บกดก็ย่อมมีน้อยกว่า นอกจากนี้เพศหญิงยังมีการเปลี่ยนแปลงทางสรีรร่างกายมากกว่า ซึ่งสิ่งต่างๆ เหล่านี้ล้วนมีส่วนทำให้นักเรียนหญิงเกิดความวิตกกังวล และเกิดการเก็บกดได้มากกว่านักเรียนชาย จึงทำให้เพศชายมีปัญหาการปรับตัวน้อยกว่าเพศหญิง (Kaplan, 1959) ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของพาสนา ผโลศิลป์ (2535) ที่พบว่าวัยรุ่นตอนต้นเพศหญิง ในกรุงเทพมหานคร มีจำนวนผู้ที่มีปัญหาการปรับตัวมากกว่าเพศชาย

เมื่อเปรียบเทียบแยกตามรายด้าน พบว่ามีความแตกต่างกันในด้านสุขภาพ และพัฒนาการทางด้านร่างกาย ด้านบ้านและครอบครัว ด้านการเงิน การงาน และอนาคต อย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สำหรับกรณีที่มีความแตกต่างกันในด้านสุขภาพและพัฒนาการทางด้านร่างกาย เพราะโดยลักษณะของวัยแล้วช่วงนี้ระยะของการพัฒนาการทางด้านร่างกายของเพศชายและหญิงจะไม่เท่ากัน วัยรุ่นชายจะสูงทันวัยรุ่นหญิงและเริ่มสูงกว่า ส่วนเด็กหญิงจะเริ่มคงที่ จึงอาจเริ่มอ้วนขึ้นได้ นอกจากนี้เพศหญิงมีการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายมากกว่าเพศชาย (สุชา จันทน์เอม และสุรางค์ จันทน์เอม, 2520) นักเรียนหญิงอาจมีวิตกกังวลกับการเปลี่ยนแปลงทางสรีรร่างกาย ดังนั้นจึงอาจทำให้นักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีปัญหาด้านสุขภาพและพัฒนาการทางด้านร่างกายมากกว่านักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

สำหรับกรณีปัญหาด้านบ้านและครอบครัวที่แตกต่างกันนั้นเป็นเพราะตามลักษณะของสังคมไทยแล้วเพศชายมักจะได้รับความเชื่อถือไว้วางใจจากบิดามารดามากกว่าเพศหญิง มีความอิสระ สามารถแสดงออกได้มากกว่า จึงไม่ค่อยเกิดการเก็บกด ในขณะที่เพศหญิงจะค่อนข้างได้รับการปกป้อง ถูกจู้จี้พร่ำสอนจากบิดามารดามากกว่า (Kaplan, 1959) มีขอบเขตที่จำกัดในการคบเพื่อน การรวมกิจกรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับเพศตรงข้ามจะได้รับการเข้มงวดจากบิดามารดามาก นักเรียนหญิงจึงมีโอกาสดังกล่าวหรือระบายออกได้น้อย อาจเกิดการเก็บกดและความกดดันมากกว่านักเรียนชาย จึงพบว่านักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีปัญหาการปรับตัวด้านบ้านและครอบครัวมากกว่านักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ส่วนกรณีปัญหาด้านการเงิน การงาน และอนาคตที่มีความแตกต่างกันนั้น อาจเป็นเพราะวัยรุ่นชายปัจจุบันนี้ความกดดันในการเป็นผู้เฒ่าลดลงกว่าแต่ก่อน รวมทั้งเพศหญิงมีความทัดเทียมกับเพศชายมากขึ้นจึงอาจทำให้เพศหญิงมีความพยายามที่จะผลักดันให้ตนเองทัดเทียมกับเพศชายในทุกๆ ด้าน โดยเฉพาะในด้านการเงิน การงาน และอนาคต วัยรุ่นหญิงจึงอาจเกิดความวิตกกังวลและความเครียดในด้านนี้สูงขึ้น จึงพบว่านักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีปัญหาการปรับตัวด้านการเงิน การงาน และอนาคตมากกว่านักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

3. ปัญหาการปรับตัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน

3.1 นักเรียนที่มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับสูง

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับสูง มีปัญหาการปรับตัวอยู่ในระดับเล็กน้อย แต่ก็มีจำนวนคนที่เป็นปัญหา จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 72.6 ซึ่งอาจเป็นเพราะเมื่อเด็กมีผลการเรียนดีจะส่งผลให้เด็กประสบความสำเร็จด้านอื่นๆ ตามมา เช่น ด้านการเงิน การงานและอนาคต การสร้างความสัมพันธ์กับเพื่อน การเป็นที่ยอมรับของสังคม เด็กกลุ่มนี้จะมีโอกาสทางสังคมมากกว่าเด็กที่เรียนไม่ดี จึงทำให้เด็กกลุ่มนี้มีปัญหาการปรับตัวอยู่ในระดับน้อย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจรรยา กาญจนโชติ (2536) ที่ว่านิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคใต้มีปัญหาการปรับตัวโดยรวมอยู่ในระดับน้อย

เมื่อแยกตามรายด้านพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับสูง มีปัญหาการปรับตัวอยู่ในระดับน้อยทุกด้านเช่นเดียวกัน โดยเรียงลำดับ 1-3 ของปัญหา ได้แก่ ด้านความกังวลเกี่ยวกับตนเอง ด้านโรงเรียน ด้านการเงิน การงาน และอนาคต

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับสูง มีปัญหาการปรับตัวด้านความกังวลเกี่ยวกับตนเอง เป็นลำดับ 1 เพราะนักเรียนที่เรียนดีอาจสนใจหรือเอาใจใส่ต่อการเรียนเพียงอย่างเดียว ให้ความสนใจต่อสิ่งแวดลอมๆ รอบๆ ตัวน้อย ไม่เข้าร่วมกิจกรรมหรือมีส่วนร่วมในกิจกรรมน้อย ทำให้มีประสบการณ์ในการสร้างสัมพันธ์กับผู้อื่นมีน้อย รวมทั้งการเรียนรู้ในสิ่งต่างๆ ก็น้อยตามไปด้วย เป็นผลให้นักเรียนมีความสามารถในการแก้ปัญหาได้น้อยหรือไม่ดี อาจทำให้นักเรียนขาดความมั่นใจในการเข้าสังคม การคบเพื่อนเพศเดียวกันหรือเพื่อนต่างเพศโดยเฉพาะวัยนี้เป็นวัยที่เริ่มสนใจในเพศตรงข้าม เด็กอาจไม่กล้าสร้างความสัมพันธ์กับเพศตรงข้าม และอาจส่งผลให้นักเรียนมีความบกพร่องของบุคลิกภาพเกิดเป็นปัญหาการปรับตัวตามมาได้

กรณีนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับสูง มีปัญหาการปรับตัวด้านโรงเรียน เป็นลำดับ 2 อาจเพราะนักเรียนที่เรียนดีนั้น ครูโรงเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางครอบครัวจะตั้งความหวังกับนักเรียนไว้สูงมากอาจรวมทั้งตัวของนักเรียนเองด้วย ส่งผลให้นักเรียนเกิดความกดดันและมีความวิตกกังวลสูงไปด้วย ทำให้กลัวความผิดพลาดในการเรียน กลัวความผิดหวัง

สำหรับกรณีที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับสูง มีปัญหาการปรับตัวด้านการเงิน การงาน และอนาคต เป็นลำดับ 3 อาจเป็นเพราะนักเรียนที่เรียนดีอาจต้องมีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเรียนเพิ่มขึ้น เช่น ใช้นในการซื้อหนังสือเพิ่มเติมความรู้นอกเหนือจากในห้องเรียน ใช้นในการเรียนพิเศษ ใช้นซื้อคอมพิวเตอร์เพื่อช่วยในการเรียนรู้ เป็นต้น ดังนั้นนักเรียนที่เรียนดีอาจมีความวิตกกังวลเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายที่มากขึ้นช่วยเสริมให้ตนเองสามารถเรียนรู้ได้มากและดีขึ้น และครอบครัวของนักเรียนอาจมีความจำกัดทางด้านเศรษฐกิจทำให้ไม่สามารถตอบสนองความต้องการทางกาย ทางใจของนักเรียนได้ก็อาจส่งผลให้นักเรียนเกิดความรู้สึกไม่สบายใจ รู้สึกว่าไม่ความทัดเทียมหรือรู้สึกด้อยกว่าเพื่อนๆ ในรุ่นเดียวกัน

3.2 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง มีปัญหาการปรับตัวอยู่ในระดับน้อย แต่ก็มีจำนวนคนที่เป็นปัญหา จำนวน 268 คน คิดเป็นร้อยละ 78.6 อาจเป็นเพราะนักเรียนในกลุ่มนี้มีระดับผลการเรียน ที่ค่อนข้างดีอาจทำให้มีปัญหาด้านการเรียนน้อย มีโอกาสในการสร้างความสำเร็จในชีวิตและสังคมเกือบเท่ากับนักเรียนที่เรียนดี ประกอบกับยังมีปัจจัยอื่นๆ เช่น การเข้ามามีส่วนเสริมของเทคโนโลยีต่างๆ ที่ทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น หรืออาจเนื่องจากบิดามารดาหรือผู้ปกครองของครอบครัวสมัยนี้มีการศึกษาที่สูงขึ้นจึงมีความสามารถช่วยเหลือในเรื่องการเรียนของเด็กมากขึ้น รวมทั้งให้อิสระและยอมรับในตัวเด็กมากขึ้นด้วย เป็นการลดความกดดัน ทำให้เด็กมีโอกาสได้ระบายออก ไม่เกิดการเก็บกด จึงอาจทำให้นักเรียนมีปัญหาการปรับตัวอยู่ในระดับน้อย

เมื่อแยกตามรายด้านพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง มีปัญหาการปรับตัวอยู่ในระดับน้อยทุกด้านเช่นเดียวกัน โดยเรียงลำดับ 1-3 ของปัญหา ได้แก่ ด้านโรงเรียน ด้านการเงิน การงาน และอนาคต ด้านความกังวลเกี่ยวกับตนเอง

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง มีปัญหาการปรับตัวด้านโรงเรียน เป็นลำดับ 1 เพราะครอบครัวของนักเรียนและตัวนักเรียนเองอาจตั้งความหวังในการศึกษาเล่าเรียนไว้สูง เนื่องจากมีความสามารถที่จะแข่งขันในด้านการเรียนได้ อาจมีส่วนสร้างความกดดัน เกิดความวิตกกังวล กลัวความผิดพลาดในการเรียน กลัวการสอบ อาจเกิดความท้อแท้ ความซึมเศร้าได้ จากความผิดหวัง เนื่องจากใน

การแข่งขันนักเรียนที่ผลการเรียนปานกลางย่อมมีโอกาสน้อยกว่านักเรียนที่มีคะแนนผลการเรียนสูงกว่า

ในกรณีที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง มีปัญหาการปรับตัวด้านการเงิน การงาน และอนาคต เป็นลำดับ 2 อาจเพราะครอบครัวของนักเรียนมีความจำกัดทางด้านเศรษฐกิจ ทำให้ไม่สามารถตอบสนองความต้องการทางกาย ทางใจของนักเรียนได้ เนื่องจากวัยรุ่นต้องใช้จ่ายในเรื่องต่างๆ เช่น การแต่งกาย การร่วมกิจกรรมกับเพื่อน อาจทำให้เกิดความไม่สบายใจ กังวลใจ รู้สึกไม่ทัดเทียมกับเพื่อน อีกทั้งวัยรุ่นสมัยนี้มีการใช้จ่ายที่ฟุ่มเฟือยมากขึ้น จึงทำให้เกิดความต้องการในการใช้จ่ายซื้อหาของส่วนตัวมากขึ้นด้วย นักเรียนต้องการหารายได้เพื่อมาช่วยเหลือค่าใช้จ่ายส่วนตัว มีความกังวลเกี่ยวกับการเงิน การงาน ต้องการหางานทำในช่วงปิดภาคเรียน ต้องการรู้วิธีการหางาน รวมทั้งต้องการการแนะแนวด้านอาชีพ

สำหรับที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง มีปัญหาการปรับตัวด้านความกังวลเกี่ยวกับตนเอง เป็นลำดับ 3 อาจเพราะนักเรียนยังมีความสามารถในการควบคุมอารมณ์น้อย เนื่องจากมีประสบการณ์การเรียนรู้น้อย ดังนั้นความสามารถในการตัดสินใจแก้ปัญหาต่างๆ ยังไม่ดีอาจเกิดความผิดพลาดได้ง่ายหรือไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้ ประกอบกับวัยรุ่นเป็นวัยที่มีอารมณ์ที่อ่อนไหว เปลี่ยนแปลงได้ง่าย ไม่คงที่ แนนอน อาจเกิดความวิตกกังวลในเรื่องต่างๆ ได้ง่าย เช่น กังวลใจในสิ่งเล็กๆ น้อยๆ จริงจังกับสิ่งต่างๆ มากเกินไป หวาดหวั่นตกใจง่าย เมื่อนักเรียนไม่สามารถควบคุมหรือแก้ไขได้ก็อาจทำให้เกิดปัญหาสุขภาพจิตตามมา

3.3 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับต่ำ

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับต่ำ มีปัญหาการปรับตัวอยู่ในระดับน้อย แต่ก็มีจำนวนคนที่เป็นปัญหา จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 83.7 ซึ่งอาจเป็นเพราะโรงเรียนอาจมีการสอนพิเศษหรือสอนเสริมรายวิชาที่สำคัญให้แก่นักเรียนที่เรียนอ่อน เรียนไม่ทันเพื่อน การเข้ามามีส่วนเสริมของเทคโนโลยีต่างๆ ทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น หรืออาจเนื่องจากบิดามารดาหรือผู้ปกครองของครอบครัวสมัยนี้มีการศึกษาที่สูงขึ้นจึงมีความสามารถช่วยเหลือในเรื่องการเรียนของเด็กมากขึ้น อันอาจทำให้นักเรียนกลุ่มนี้มีปัญหาการปรับตัวอยู่ในระดับน้อย

เมื่อแยกตามรายด้าน พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับต่ำ มีปัญหาการปรับตัวอยู่ในระดับน้อยทุกด้านเช่นเดียวกัน โดยเรียงลำดับ 1-3 ของปัญหา ได้แก่ ด้านโรงเรียน ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนทั้งชายและหญิง ด้านการเงิน การงาน และอนาคต

พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับต่ำ มีปัญหาการปรับตัวด้านโรงเรียนเป็นลำดับ 1 อาจเป็นเพราะเด็กมีผลการเรียนต่ำ ย่อมส่งผลต่อการสำเร็จการศึกษา เด็กอาจไม่สามารถจบการศึกษาได้หรือต้องเรียนซ้ำชั้น ทำให้เสียโอกาสในการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพการงาน ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการศึกษาเพิ่มขึ้น ทำให้เกิดความวิตกกังวลในการเรียนสูง มีความกังวลเกี่ยวกับคะแนนผลการเรียน กลัวการสอบ กลัวความผิดพลาดในการเรียน ไม่กล้าพูดหรือแสดงความคิดเห็นในห้องเรียน รวมทั้งส่วนหนึ่งอาจส่งผลต่อการสร้างสัมพันธ์กับเพื่อน โดยเฉพาะกับเพศตรงข้าม เพราะตามลักษณะของสังคม เพื่อนๆ ครู บุคคลในครอบครัว จะให้การยอมรับและชื่นชมกับเด็กที่มีความสามารถทางการเรียนเป็นส่วนใหญ่ อาจทำให้นักเรียนเกิดปมด้อยไม่เป็นที่ยอมรับของครู และเพื่อน ซึ่งอาจส่งผลทำให้เด็กไม่ชอบเรียนหนังสือ ไม่ชอบโรงเรียน เข้ากับครูไม่ได้

ในกรณีที่พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับต่ำ มีปัญหาการปรับตัวด้านการเงิน การงาน และอนาคต เป็นลำดับ 2 อาจเป็นเพราะนักเรียนมีผลการเรียนไม่ดีได้คะแนนต่ำ ทำให้การวางแผนในอนาคตเป็นไปตามความคาดหวังได้ยาก ทั้งเรื่องอาชีพการงาน การสร้างฐานะของครอบครัวในอนาคต จึงทำให้นักเรียนมีความกังวลในเรื่องการเงิน การงาน และอนาคต เกิดความกังวลในการหางาน ต้องการรับรู้เกี่ยวกับอาชีพต่างๆ มากขึ้น ไม่แน่ใจว่าจะเลือกอาชีพได้ถูกต้องเหมาะสมแก่ตนเอง กลัวอนาคต ประกอบกับครอบครัวของนักเรียนอาจมีความจำกัดในด้านเศรษฐกิจทำให้ไม่สามารถตอบสนองความต้องการทางกาย ทางใจ ของนักเรียนได้ เป็นผลให้นักเรียนเกิดความรู้สึกไม่สบายใจ ด้อยกว่าเพื่อน ไม่สามารถกระทำการต่างๆ เช่น การแต่งกาย การคบเพื่อน และร่วมกิจกรรมของกลุ่ม ได้เช่นเดียวกับเพื่อนในวัยเดียวกัน (Kenneth, 1978) อีกทั้งนักเรียนสมัยนี้มีการใช้จ่ายที่ฟุ่มเฟือยมากขึ้น เช่น การใช้วิทยุติดตามตัว การใช้โทรศัพท์มือถือ เป็นต้น เพื่อให้มีความทัดเทียมและเป็นที่ยอมรับในกลุ่มเพื่อนๆ จึงทำให้นักเรียนวัยนี้มีความกังวลในเรื่องการเงินมากขึ้น เกิดมีปัญหากการปรับตัว นักเรียนอาจไม่มีความมั่นใจในการเข้ากลุ่ม กลัวจะไม่เป็นที่ยอมรับของกลุ่ม มีการเก็บตัว ไม่ชอบเข้าสังคม หรืออาจเกิดพฤติกรรมการลักขโมยเพื่อให้ได้มาซึ่งเงินหรือสิ่งของทัดเทียมกับเพื่อนๆ สิ่งเหล่านี้ส่งผลทำให้เกิดความเครียด ความวิตกกังวล ไม่มีความมั่นใจในอนาคตข้างหน้าของตนเอง ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของสาโรช คำรัตน์ (2522) ซึ่งพบว่าผู้ที่อยู่ในวัยเรียนจะมีความวิตกกังวลสูงมากในเรื่องฐานะ

สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อยู่ในระดับต่ำ มีปัญหาการปรับตัวด้านความกังวลเกี่ยวกับตนเอง เป็นลำดับ 3 อาจเป็นเพราะ นักเรียนที่มีการไม่เต็มใจจะไม่ค่อยได้รับการยอมรับ และสนใจ จากเพื่อน ครู โรงเรียน ครอบครัว ทำให้เกิดความรู้สึกไม่ทัดเทียมกับเพื่อนๆ เกิดปมด้อย ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง อาจประสบ ความล้มเหลวในสิ่งต่างๆ ที่พยายามทำ รู้สึกท้อแท้ ไม่เอาจริงเอาจังกับสิ่งต่างๆ กลายเป็นคนเกียจคร้าน ประกอบกับวัยนี้เป็นวัยที่ยังมีความแปรปรวนของอารมณ์ มีอารมณ์ที่อ่อนไหว ไม่คงที่ เปลี่ยนแปลงได้ง่ายก็ย่อมทำให้เกิดความขัดแย้งในใจ ความคับข้องใจได้ง่ายด้วย อีกทั้งวัยนี้ยังมีประสบการณ์การเรียนรู้น้อยอาจทำให้สามารถตัดสินใจแก้ปัญหาได้ไม่ดีส่งผลให้เกิดปัญหา การปรับตัวตามมา

3.4 เปรียบเทียบปัญหาการปรับตัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่าง นักเรียนที่มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับสูง ปานกลาง และต่ำ

เมื่อเปรียบเทียบนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ พบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งอาจเป็นเพราะว่าในปัจจุบันวัยรุ่นมีโอกาสทางสังคมสูงขึ้น ความเจริญทางด้านเทคโนโลยีได้เปิดโอกาสให้ทุกคนมีสิทธิและโอกาสที่จะมีความทัดเทียมกันในสังคม เช่น การใช้โทรศัพท์ในการสื่อสาร การใช้คอมพิวเตอร์ในการแสวงหาความรู้ นอกจากนี้มี โทรทัศน์ วิทยุ วีดิทัศน์ ที่ให้ความสนุกเพลิดเพลิน ช่วยผ่อนคลายความตึงเครียด จึงทำให้ปัญหาการปรับตัวของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน นั้นมีปัญหาการปรับตัว ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พวงสร้อย วรกุล (2522) ที่ศึกษาเปรียบเทียบ ปัญหาการปรับตัวนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในกรุงเทพมหานครและจังหวัดสงขลา พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมีปัญหาการปรับตัวไม่แตกต่างกัน

เมื่อแยกตามรายด้านพบว่ามีความแตกต่างกันในปัญหาการปรับตัวด้าน โรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนที่มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับสูงและปานกลางไม่มีความแตกต่างกัน อาจเป็นเพราะจำนวนของนักเรียนที่มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับปานกลางส่วนใหญ่มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ค่อนข้างสูงจึงอาจทำให้ทั้ง 2 กลุ่มนี้มีลักษณะใกล้เคียงกันจึงทำให้มีปัญหาการปรับตัวโดยรวมไม่แตกต่างกัน สำหรับนักเรียนที่มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับต่ำนี้มีปัญหาการปรับตัวแตกต่างกันกับนักเรียนที่มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับปานกลางและสูง เพราะนักเรียนที่มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำก็ย่อมจะมีความสามารถในการปรับตัวต่ำตามไปด้วย (นิภาพร จินดาวัฒน์, 2512) โอกาสในการเกิดปัญหาการปรับตัวก็ย่อมมีมากกว่า

นักเรียนที่มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับสูงและปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมัญญา เสียงโส (2524) ที่พบว่านักเรียนที่มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับต่ำจะมีความวิตกกังวลในด้านการเรียนและอาชีพมากกว่านักเรียนที่มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับสูง และยังสอดคล้องกับการวิจัยของกิลล์ (Gill, 1932 อ้างถึงใน สมาน ก่าเน็ด, 2520) พบว่าเด็กที่เรียนดีจะมีความสามารถในการปรับตัวได้ดีกว่าเด็กที่มีผลการเรียนต่ำ และเด็กที่เรียนดียังมีความสามารถในการแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับความกังวลได้อีกด้วย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาการปรับตัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (เฉพาะนักเรียนที่มีปัญหา) ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร สามารถอภิปรายผลในประเด็นสำคัญๆ ดังนี้

1. ปัญหาการปรับตัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (เฉพาะนักเรียนที่มีปัญหา)

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาการปรับตัว มีจำนวน 68 คน พบว่ามีปัญหาการปรับตัวอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับ 1-3 ของปัญหา ได้แก่ ด้านบ้านและครอบครัว ด้านการเงิน การงานและอนาคต ด้านโรงเรียน

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาการปรับตัวมีปัญหาการปรับตัวในด้านบ้านและครอบครัวเป็นลำดับแรก อาจเป็นเพราะครอบครัวนักเรียนมีบิดามารดาหรือผู้ปกครองที่หย่าร้าง แยกกัน หรือเสียชีวิต ทำให้นักเรียนขาดคนใกล้ชิดที่จะให้คำปรึกษาแนะนำเวลาเกิดปัญหาหรือมีความทุกข์ และครอบครัวของนักเรียนอาจมีปัญหาทางเศรษฐกิจ บิดามารดาต้องทำงานหนักเพื่อหาเลี้ยงครอบครัวให้พอเพียง จึงทำให้ไม่มีเวลาให้ความอบอุ่นแก่ครอบครัว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยในครั้งนี้ที่พบว่านักเรียนมีปัญหาในเรื่อง บิดามารดาแยกกันหรือหย่าร้างกัน ค่าเฉลี่ย = 3.18 บิดาหรือมารดาถึงแก่กรรม ค่าเฉลี่ย = 3.18 มีบุคคลในครอบครัวเสียชีวิต ค่าเฉลี่ย = 2.91 บิดามารดาต้องทำงานหนัก ค่าเฉลี่ย = 2.75

ในกรณีนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาการปรับตัวมีปัญหาการปรับตัวในด้านการเงิน การงาน และอนาคต เป็นลำดับ 2 อาจเป็นเพราะนักเรียนในระดับนี้จะต้องไปศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพการงาน ทำให้วิตกกังวลถึงชีวิตในอนาคตเกี่ยวกับการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพการงานในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยในครั้งนี้ที่พบว่านักเรียนมีปัญหาในเรื่อง ต้องการค้นพบความสามารถของตนเองในการประกอบอาชีพ ค่าเฉลี่ย = 3.00 อยากเลือกอาชีพด้วยตนเอง ค่าเฉลี่ย = 2.97 ต้องการความรู้เพิ่มขึ้นเกี่ยวกับการเรียนในระดับมหาวิทยาลัย ค่าเฉลี่ย = 2.94 และต้องการรับรู้เกี่ยวกับอาชีพต่างๆ เพิ่มขึ้น ค่าเฉลี่ย = 2.90

สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาการปรับตัวมีปัญหาการปรับตัว ในด้านโรงเรียนเป็นลำดับ 3 อาจเป็นเพราะนักเรียนที่อยู่ในวัยเรียนจะมีความวิตกกังวลสูงมาก ในเรื่องการเรียน (สาโรช คำรัตน์, 2522) ประกอบกับนักเรียนอาจเรียนอ่อน ไม่ทันเพื่อน ได้คะแนนผลการเรียนต่ำ ทำให้เกิดความวิตกกังวลในการเรียน กลัวความผิดพลาดในการเรียนได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยในครั้งนี้ที่พบว่านักเรียนมีปัญหาในเรื่อง รู้สึกกังวลเกี่ยวกับคะแนนผลการเรียน ค่าเฉลี่ย = 2.87 มีปัญหาในเรื่องการคำนวณ ค่าเฉลี่ย = 2.72 ได้คะแนนผลการเรียนต่ำ ค่าเฉลี่ย = 2.69 กลัวความผิดพลาดในการเรียน ค่าเฉลี่ย = 2.73

2. ปัญหาการปรับตัวของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (เฉพาะนักเรียนที่มีปัญหา)

นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาการปรับตัว มีจำนวน 42 คน พบว่ามีปัญหาการปรับตัวอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับ 1-3 ของปัญหา ได้แก่ ด้านการเงิน การงาน และอนาคต ด้านบ้านและครอบครัว ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนทั้งชายและหญิง

นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาการปรับตัวมีปัญหาการปรับตัวในด้านการเงิน การงาน และอนาคต เป็นลำดับ 1 อาจเป็นเพราะเพศชายจะต้องเป็นผู้นำในครอบครัว ต้องเตรียมวางแผนในการสร้างหลักฐานที่มั่นคงในชีวิต ทำให้นักเรียนชายต้องมีความวิตกกังวลในเรื่องการเงิน การงานในอนาคตมาก และครอบครัวของนักเรียนอาจมีความจำกัดในด้านเศรษฐกิจ เป็นผลให้นักเรียนเกิดความรู้สึกไม่สบายใจ ด้อยกว่าเพื่อน ไม่สามารถกระทำการต่าง ๆ เช่น การแต่งกาย การคบเพื่อน และร่วมกิจกรรมกลุ่ม ได้เช่นเดียวกับเพื่อนในวัยเดียวกัน (Kenneth, 1978) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยในครั้งนี้ที่พบว่านักเรียนมีปัญหาในเรื่อง ต้องการค้นพบความสามารถของตนเองในการประกอบอาชีพ ค่าเฉลี่ย = 2.93 อยากเลือกอาชีพด้วยตนเอง ค่าเฉลี่ย = 2.93 ต้องขอเงินจากบิดามารดา ค่าเฉลี่ย = 2.90 ครอบครัวไม่มีรถยนต์ ค่าเฉลี่ย = 2.87 และต้องการรับรู้เกี่ยวกับอาชีพต่างๆ เพิ่มขึ้น ค่าเฉลี่ย = 2.85

ในกรณีนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาการปรับตัวมีปัญหาการปรับตัวในด้านบ้านและครอบครัวเป็นลำดับ 2 อาจเป็นเพราะครอบครัวนักเรียนมีบิดามารดาหรือผู้ปกครองที่หย่าร้าง แยกกัน หรือเสียชีวิต ทำให้นักเรียนขาดคนใกล้ชิดที่จะให้คำปรึกษาแนะนำเวลาเกิดปัญหาหรือมีความทุกข์ และครอบครัวนักเรียนอาจมีการเลี้ยงดูที่เข้มงวด ทำให้นักเรียนขาดอิสระในการแสดงออก และการแสดงความคิดเห็น เป็นผลให้เกิดความกดดันและความเครียดได้ง่าย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยในครั้งนี้ที่พบว่านักเรียนมีปัญหาในเรื่อง บิดามารดาแยกกันหรือหย่าร้างกัน ค่าเฉลี่ย = 3.19 บิดาหรือมารดาถึงแก่กรรม ค่าเฉลี่ย = 3.08 มีบุคคลในครอบครัวเสียชีวิต ค่าเฉลี่ย = 2.86 บิดามารดาต้องทำงานหนัก ค่าเฉลี่ย = 2.71

สำหรับนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาการปรับตัวมีปัญหาคารปรับตัวในด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนทั้งชายและหญิงเป็นลำดับ 3 อาจเป็นเพราะนักเรียนเริ่มมีความสนใจในเพศตรงข้าม จึงต้องการแสดงออกและรับรู้เรื่องเกี่ยวกับเพศตรงข้าม (สุชา จันทน์เอม, 2536) และโดยเฉพาะอย่างยิ่งครอบครัวของนักเรียนอาจมีการเลี้ยงดูแบบเข้มงวด ซึ่งจะทำให้ให้นักเรียนขาดอิสระในการแสดงออกเกิดความกดดันและความเครียดตามมา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยในครั้งใหม่ที่พบว่านักเรียนมีปัญหาในเรื่อง ต้องการเรียนรู้เกี่ยวกับวิธีการเดินร่ำ ค่าเฉลี่ย = 2.87 ไม่ได้รับอนุญาตให้ออกนอกบ้านเวลากลางคืน ค่าเฉลี่ย = 2.81 ไม่ทราบวิธีการมีนัดกับเพศตรงข้าม ค่าเฉลี่ย = 2.67 และต้องการรู้จักเกี่ยวกับเพื่อนหญิงมากกว่านี้ ค่าเฉลี่ย = 2.61

3. ปัญหาการปรับตัวของนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (เฉพาะนักเรียนที่มีปัญหา)

นักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาการปรับตัว มีจำนวน 26 คน พบว่ามีปัญหาการปรับตัวอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับ 1-3 ของปัญหา ได้แก่ ด้านโรงเรียน ด้านบ้านและครอบครัว ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนทั้งชายและหญิง

นักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาการปรับตัวมีปัญหาคารปรับตัวในด้านโรงเรียนเป็นลำดับแรก อาจเป็นเพราะนักเรียนที่อยู่ในวัยเรียนจะมีความวิตกกังวลสูงมากในเรื่องการเรียน (สาโรช คำรัตน์, 2522) ประกอบกับนักเรียนอาจเรียนอ่อน ไม่ทันเพื่อนได้คะแนนผลการเรียนต่ำ ทำให้เกิดความวิตกกังวลในการเรียน กลัวความผิดพลาดในการเรียนได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยในครั้งใหม่ที่พบว่านักเรียนมีปัญหาในเรื่อง รู้สึกกังวลเกี่ยวกับคะแนนผลการเรียน ค่าเฉลี่ย = 2.97 โรงเรียนมีกฎระเบียบและข้อบังคับเข้มงวดเกินไป ค่าเฉลี่ย = 2.88 มีปัญหาในเรื่องการคำนวณ ค่าเฉลี่ย = 2.78 ได้คะแนนผลการเรียนต่ำ ค่าเฉลี่ย = 2.68

ในกรณีนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาการปรับตัวมีปัญหาคารปรับตัวในบ้านและครอบครัวเป็นลำดับ 2 อาจเป็นเพราะครอบครัวนักเรียนมีบิดามารดาหรือผู้ปกครองที่หย่าร้าง แยกกัน หรือเสียชีวิต ทำให้นักเรียนขาดคนใกล้ชิดที่จะให้คำปรึกษาแนะนำเวลาเกิดปัญหาหรือมีความทุกข์ และครอบครัวของนักเรียนอาจมีปัญหาทางเศรษฐกิจ บิดามารดาต้องทำงานหนักเพื่อหาเลี้ยงครอบครัวให้พอเพียง จึงทำให้ไม่มีเวลาให้ความอบอุ่นแก่ครอบครัว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยในครั้งใหม่ที่พบว่านักเรียนมีปัญหาในเรื่อง บิดาหรือมารดาถึงแก่กรรม ค่าเฉลี่ย = 3.35 บิดามารดาแยกกันหรือหย่าร้างกัน ค่าเฉลี่ย = 3.18 ต้องการความมีอิสระที่บ้านมากกว่าที่เป็นอยู่ ค่าเฉลี่ย = 2.81 ไม่ได้อาศัยอยู่กับบิดามารดา ค่าเฉลี่ย = 2.81

สำหรับนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาการปรับตัวมีปัญหาการปรับตัว ในด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนทั้งชายและหญิงเป็นลำดับ 3 อาจเป็นเพราะนักเรียนเริ่มมีความสนใจในเพศตรงข้ามจึงต้องการแสดงออกเพื่อให้เพศตรงข้ามได้รับรู้ (สุชา จันทน์เอม, 2536) และโดยเฉพาะอย่างยิ่งครอบครัวของนักเรียนอาจมีการเลี้ยงดูแบบเข้มงวด ซึ่งจะทำให้ให้นักเรียนขาดอิสระในการแสดงออกเกิดความกดดันและความเครียดตามมา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยใน ครั้งนี้ที่พบว่านักเรียนมีปัญหาในเรื่อง ไม่ได้รับอนุญาตให้ออกนอกบ้านเวลากลางคืน ค่าเฉลี่ย = 3.16 ไม่ได้รับอนุญาตให้มีนัดกับเพศตรงข้าม ค่าเฉลี่ย = 2.88 ต้องการเรียนรู้เกี่ยวกับวิธีการ เต้นรำ ค่าเฉลี่ย = 2.81 มีโอกาสได้ทำในสิ่งที่ตัวเองชอบน้อยมาก ค่าเฉลี่ย = 2.69 และไม่ ค่อยมีเวลาได้เล่นสนุกสนาน ค่าเฉลี่ย = 2.61

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

จากผลการวิจัยพบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญ ศึกษา กรุงเทพมหานคร มีปัญหาการปรับตัวในระดับน้อยทุกด้าน แต่จำนวนนักเรียนที่ประสบ ปัญหาการปรับตัวก็ยังมีอยู่เป็นจำนวนมาก จึงควรให้ความสำคัญกับปัญหาเหล่านี้เป็นอย่างยิ่ง ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะเพื่อที่จะให้นักเรียนในระดับชั้นนี้มีจำนวนของผู้มีปัญหาการปรับตัวลดลง รวมทั้งป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาการปรับตัว ... หรือแก้ไขไม่ให้ปัญหาการปรับตัวมีระดับความ- รุนแรงของปัญหาเพิ่มขึ้นจนยากแก่การแก้ไขต่อไป ซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหาสุขภาพจิตตามมา ภายหลัง ดังนี้

ด้านโรงเรียน

- ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้อง ควรให้ความสำคัญในเรื่องปัญหาด้านการเรียน การ สอน เช่น ในเรื่องสภาพแวดล้อมในโรงเรียน สภาพห้องเรียน อุปกรณ์การเรียนและสิ่งอื่นๆ ที่จะ ช่วยสนับสนุนในด้านการเรียน
- สำหรับครู อาจารย์ในโรงเรียน ควรให้ความเอาใจใส่ดูแลอย่างใกล้ชิด และ เป็นกันเองกับเด็ก ไม่แบ่งแยกหรือลำเอียงเลือกปฏิบัติเฉพาะกับเด็กที่เรียนดีเท่านั้น ควรใช้ เหตุผลในการอบรมสั่งสอน การปกครอง และแก้ปัญหาต่างๆ
- จัดสอนความรู้เสริมหรือสอนพิเศษให้แก่เด็กที่มีปัญหาด้านการเรียน อาจจัด เฉพาะในวิชาที่นักเรียนส่วนใหญ่มีปัญหาเรียนอ่อนหรือเรียนไม่ทันเพื่อนก็ได้ เพื่อช่วยให้เด็ก เรียนทันเพื่อนและลดปัญหาด้านการเรียนลง

ด้านการเงิน การงานและอนาคต

- จัดให้มีบริการแนะแนวด้านการศึกษาต่อสำหรับชั้นนี้โดยเฉพาะ เช่นวิธีการเลือกแผนการเรียน โดยอาจเชิญรุ่นพี่ในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายมาเป็นวิทยากรให้คำแนะนำและชี้แจงให้เห็นถึงข้อดี ข้อจำกัด และปัญหาการเรียนของแต่ละแผนการเรียน รวมทั้งโอกาสของแต่ละแผนการเรียนที่จะศึกษาต่อ และประกอบอาชีพในอนาคต เพื่อให้นักเรียนสามารถเลือกแผนการเรียนได้ถูกต้องและเหมาะสมตามความสามารถ และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว เพราะถ้าหากไม่มีการแนะนำให้ความรู้ในการเลือกแผนการเรียนที่ถูกต้องแก่เด็กแล้ว เด็กอาจเลือกแผนการเรียนตามเพื่อน ตามความต้องการของผู้ปกครอง หรือตามค่านิยมของสังคม อาจส่งผลให้เกิดปัญหาในการเรียน หรือการประกอบอาชีพในอนาคต และยังอาจก่อให้เกิดปัญหาการปรับตัวตามมาภายหลังได้

ด้านบ้านและครอบครัว และด้านความกังวลเกี่ยวกับตนเอง

- วัยนี้เป็นวัยที่มีความเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์อยู่เสมอ อ่อนไหว ไม่คงที่แน่นอน อาจเกิดข้อขัดแย้งในจิตใจ ความคับข้องใจ ซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหาในการสัมพันธ์ภาพกับผู้อื่นและบุคคลในครอบครัวได้ ขาดความมั่นใจในตนเอง หรือเกิดความวิตกกังวลเกี่ยวกับตนเองสูง จนเกิดความเครียดเป็นปัญหาในการปรับตัวตามมา ดังนั้นในการเรียนการสอนวิชาสุขศึกษาสำหรับในชั้นนี้จึงควรสอนเน้นในเรื่องการควบคุมอารมณ์ ปัญหาที่เกิดจากการควบคุมอารมณ์ไม่ได้ โดยอาจสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองเพื่อจะได้ฝึกการตัดสินใจและการแก้ไขปัญหาการควบคุมอารมณ์ รวมทั้งจะได้สังเกตความสามารถในการควบคุมอารมณ์ของนักเรียนด้วย

ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนทั้งชายและหญิง และด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่นโดยทั่วไป

- จากปัญหาการปรับตัวรายข้อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่าปัญหาที่นักเรียนมีความวิตกกังวล ได้แก่ วิธีการเข้าสังคม การคบเพื่อนเพศตรงข้าม การวางตัวและการสร้างสัมพันธ์กับเพื่อนทั้งชายและหญิง การมีนัดกับเพศตรงข้าม วิธีการสร้างบุคลิกภาพหรือการปรับปรุงบุคลิกภาพให้ดูดีอยู่เสมอ ซึ่งครูผู้สอนควรจัดเน้นเนื้อหาเหล่านี้เพิ่มเติมในการเรียนการสอนวิชาสุขศึกษาสำหรับนักเรียนในระดับชั้นนี้ โดยเฉพาะการคบเลือกเพื่อนที่ดี เพศศึกษา เพราะวัยนี้เป็นวัยที่ติดเพื่อน ใช้เวลาอยู่กับเพื่อนมาก เริ่มสนใจในเพศตรงข้าม ชอบทดลองเลียนแบบและอยาก رؤอยากเห็น อาจนำไปสู่การเกิดปัญหาต่างๆ ของสังคมภายหลัง ซึ่งการสอนเรื่องเหล่านี้ควรมีการสอดแทรกตัวอย่างประกอบ หรือมีสื่อประกอบการเรียนการสอน เช่น วีดิทัศน์ หรือการแสดงบทบาทสมมติเพื่อครูจะได้เห็นการแสดงออกและความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องเหล่านี้ด้วย

ด้านสุขภาพและพัฒนาการทางด้านร่างกาย

- ควรจัดให้มีบริการด้านสุขภาพ เพื่อให้คำปรึกษา แนะนำ แก้ไขปัญหาสุขภาพ ให้ความรู้ และส่งเสริมด้านสุขภาพและพัฒนาการทางด้านร่างกาย อาจให้มีการตรวจสุขภาพพร้อมด้วย เพราะวัยนี้กำลังมีพัฒนาการการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายหลายอย่าง โดยเฉพาะเพศหญิง ซึ่งอาจทำให้เกิดความวิตกกังวลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงรูปร่าง และสุขภาพร่างกายของตนได้

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเปรียบเทียบปัญหาการปรับตัวของนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนสหศึกษาและโรงเรียนสตรี
2. ควรศึกษาเปรียบเทียบปัญหาการปรับตัวของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนสหศึกษาและโรงเรียนชาย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย